

**NADO
VLAANDEREN**

SAMEN VOOR EEN DOPINGVRIJE SPORT

JAARVERSLAG 2024

Meer weten?

www.dopingvrij.vlaanderen

Samenvatting

Met het jaarverslag rapporteert NADO Vlaanderen over de uitvoering van het antidopingbeleid van de Vlaamse Gemeenschap in 2024.

In het werkingsjaar 2024 nam NADO Vlaanderen 2005 monsters af bij competitieve sporters, waarvan 989 binnen wedstrijdverband en 1016 buiten wedstrijdverband. De meest gecontroleerde sport was wielrennen (wegwielrennen, veldrijden en baanwielrennen inbegrepen), gevolgd door atletiek (outdoor, met inbegrip van veldlopen, en indoor), voetbal, basketbal en triatlon (met inbegrip van duatlon).

17 monsters leverden een positief resultaat op, wat resulteert in een percentage van 1,0%. Van die 17 positieve monsters resulteerden 9 gevallen in het openen van een disciplinair dossier. Tevens werd één niet-analytische dopingpraktijk vastgesteld. In totaal werden 10 dopingpraktijken vervolgd, wat overeenkomt met 0,6% dopingpraktijken in relatie tot het aantal afgenomen monsters. In slechts één geval ging het om stoffen die ook als recreatieve drugs zijn te beschouwen. De cijfers en percentages betekenen opnieuw een lichte daling in vergelijking met de voorgaande jaren. Wegens het relatief laag aantal gevallen, kan moeilijk een tendens worden bepaald. De sporten met relatief hoge percentages afwijkende analyseresultaten, zijn mede te verklaren door het beperkt aantal testen in die sport in verhouding tot de positieve vaststellingen.

De resultaten van controles in fitness-centra vallen buiten het reguliere programma dat onderworpen is aan het WADA. Van in totaal 23 gerichte monsternemingen bij krachtsporters in fitnesscentra, werden 8 afwijkende resultaten gerapporteerd. Dat komt overeen met 30% van de gecontroleerde sporters bij wie een dopingpraktijk werd vastgesteld. Dat is deels te verklaren door de gerichte aanpak, maar de vaststelling blijft wel dat het percentage daar veel hoger ligt dan bij de competitiesport.

NADO Vlaanderen heeft in 2024 een geregistreerde doelgroep aangehouden waarvan het aantal individuele elitesporters per kwartaal varieerde van 113 tot 155. In totaal zijn 174 elitesporters een deel van het jaar of het volledige jaar aan

verblijfsgegevensverplichtingen onderworpen. Het merendeel van de elitesporters kwam uit het wielrennen, gevolgd door atletiek. De relatieve stijging van het aantal elitesporters onder verblijfsgegevens is grotendeels gedreven door de noodzaak van een pre-olympisch testprogramma buiten wedstrijdverband.

Verder figureren in dit rapport:

- een overzicht van de inspanningen voor preventie en educatie;
- een statistisch overzicht van de Toestemmingen wegens Therapeutische Noodzaak (TTN's), met toevoeging van de meest voorkomende stoffen;
- een overzicht van de inspanningen voor het onderzoeken en analyseren van ontvangen informatie en de dopingonderzoeken;
- een statische rapportering van de resultaten op disciplinair vlak van de vastgestelde dopingpraktijken.

Inhoudsopgave

1.	NADO Vlaanderen als organisatie.....	9
1.1	NADO Vlaanderen in cijfers.....	9
1.1.1	Algemene organisatie en budgettaire situatie.....	10
1.1.2	Personeelskader NADO Vlaanderen.....	11
1.1.3	Erkend en geaccrediteerd controlepersoneel en educatoren.....	12
1.1.4	TTN-commissie en Disciplinaire organen.....	14
1.2	NADO Vlaanderen in een internationale context.....	16
1.2.1	WADA.....	16
1.2.2	WADA Code Review Process.....	17
1.2.3	Raad van Europa (verdrag).....	18
1.2.4	UNESCO (verdrag).....	19
1.2.5	iNADO (onafhankelijke ledenorganisatie van NADOs).....	20
1.	Preventie en educatie.....	25
1.1	Educatie ingebed in de werking van NADO Vlaanderen.....	26
1.2	Educatieplan NADO Vlaanderen (2021-2026).....	27
1.2.1	Educatie.....	27
1.2.2	Informatie.....	32
1.2.3	Bewust maken van belanghebbenden (“awareness”).....	35
1.2.4	Educatie voor het bijbrengen van de waarden van dopingvrije sport (“value based education”).....	35
2.	Toestemmingen wegens Therapeutische Noodzaak (TTN).....	36
2.1	De TTN-commissie als onafhankelijke pool van artsen.....	37
2.2	TTN statistieken 2024.....	38
2.2.1	Onderscheid naargelang de aanvrager.....	38
2.2.2	Onderscheid naargelang de stoffen.....	39

3. Dopingcontroles	41
3.1 De controle-activiteiten als kernonderdeel van de werking	42
3.2 De controlecijfers van 2024	43
3.3 De controlecijfers 2024 van naderbij bekeken	44
3.3.1 Algemeen: aantal monsternemingen	44
3.3.2 Gecontroleerde sporten / sportdisciplines	44
3.3.3 Binnen of buiten wedstrijdverband	46
3.3.4 Controlemissies	47
3.4 Controles van andere Antidoping-organisaties uitgevoerd door of met bijstand van NADO Vlaanderen	48
3.5 Resultaten van de dopingcontroles	50
3.5.1 Positieve resultaten	50
3.5.2 Aangetroffen stoffen (per klasse)	50
3.5.3 Aantal vaststellingen doorverwezen naar vervolging	51
3.6 Meerjarige vergelijking positiviteitsratio en AAF (2008-2024)	54
3.7 Dopingcontroles binnen de recreatieve niet-competitieve en ongebonden sport	56
3.8 Elitesporters, verblijfsgegevens en verblijfsgegevensinbreuken	59
3.8.1 Doelgroep NADO Vlaanderen in 2024	60
3.8.2 Individuele elitesporters onder verblijfsgegevens (categorie A)	61
3.8.3 Verblijfsgegevens op collectieve basis in teamsporten (categorie B)	62
3.9 Inbreuken op de verblijfsgegevens	63
3.9.1 Inbreuken door individuele elitesporters (categorie A)	63
3.9.2 Inbreuken door teams (elitesporters categorie B – collectieve verblijfsgegevens via ploegverantwoordelijke)	64
4. Onderzoeken naar dopingpraktijken	65
4.1 Meldpunt doping	66
4.1.1 Algemeen kader	66

4.1.2	Meldingen 2024.....	67
4.2	Samenwerking met federale diensten, politie en parket.....	68
5.	Disciplinaire afhandeling dopingpraktijken.....	70
5.1	Analytisch vastgestelde dopingpraktijken.....	71
5.1.1	Sancties op grond van afwijkende analyseresultaten.....	71
5.1.2	Atypische analyseresultaten.....	73
5.1.3	Afwijkende paspoortbevindingen.....	74
5.2	Niet-analytische dopingpraktijken.....	74
6.	Overzichtstabel dopingcontroles NADO Vlaanderen 2024.....	75
6.1	TABEL 1 - dopingcontroles NADO Vlaanderen 2024 geconsolideerd.....	76
6.2	TABEL 2 - dopingcontroles NADO Vlaanderen 2024 – Vervolging en stoffen.....	79
6.3	TABEL 3 - dopingcontroles NADO Vlaanderen – controles en analyses.....	81
6.4	TABEL 4 - Gecontroleerde sporten 2024.....	84
6.5	TABEL 5 - Gecontroleerde Disciplines 2024.....	85

Jaarrapport samengesteld door

NADO Vlaanderen

o.l.v. Marc Van der Beken (directeur)

info@dopingvrij.vlaanderen

www.dopingvrij.vlaanderen

Voorwoord

Marc Van der Beken -
directeur

Met het jaarverslag 2024 blikt NADO Vlaanderen terug op een uitdagend sportjaar. De taak lijkt in één slagzin te vatten: “Samen naar een dopingvrij Vlaanderen”. Maar de dagelijkse inzet en dienstbaarheid van NADO Vlaanderen omvat veel meer dan enkel een slagzin.

2024 was uiteraard het jaar van een opnieuw geslaagde Olympische Zomerspelen en Paralympische Zomerspelen. Het hoogtepunt van een Olympiade heeft echter ook een impact op de uitvoering van het Vlaamse beleid dat wil garanderen dat enkel sporters uitgestuurd worden die in het controleprogramma zijn opgenomen. Dat uit zich niet enkel in dopingtests op zich, maar ook in het begeleiden en voorbereiden van onze sporters op de dopingcontroles tijdens de Olympische en Paralympische Zomerspelen, om geen ongewilde inbreuken op de dopingreglementering te begaan. NADO Vlaanderen is meer dan ooit een relevant lid van de brede sportgemeenschap en wil haar rol blijven opnemen ten dienste van eenieder die de sport een warm hart toedraagt.

Het label ‘dopingbestrijding’ wordt al te snel repressief gehanteerd, terwijl het beleid dat streeft naar een dopingvrije en faire sport meer facetten heeft dan louter controleren en bestraffen. Met dit jaarverslag willen we nogmaals benadrukken dat de werking van NADO Vlaanderen ruimer is dan het klassieke beeld van de dopingjager. De paradigmaverschuiving naar meer preventie en bewustmaking bij sporters is doorheen 2024 verder ingezet, en als organisatie zullen we ons blijven inzetten om onbewuste overtredingen te voorkomen als het kan, maar onverbiddelijk te blijven tegen elke bewuste vorm van doping als het moet.

Dat het antidopingbeleid niet vrij van complexiteit en controverse is, kan blijken uit enkele zaken die het voorbije jaar de pers hebben gehaald. Het heeft geen zin die te herhalen, maar het toont wel het belang van kwaliteitsvol werk in de praktijk, én tegelijk de noodzaak van een blijvende dynamiek om het antidopingsysteem te verfijnen en rechtvaardig te houden voor al wie erbij betrokken is. Een pad dat niet zonder obstakels is, maar niettemin gigantisch belangrijk. Samen met zovele partners in het werkveld zal NADO Vlaanderen daaraan blijven bouwen, in eenheid met de sport en alle betrokkenen.

Als we de blik voorbij het afgelopen jaar wenden, dan ligt nog menige uitdaging in het verschiet. Binnen de schoot van het WADA werken alle partners in antidoping aan een aanpassing van de Code, die eind 2025 zal worden goedgekeurd op de Wereldconferentie in Busan, Zuid-Korea. Dat zal onvermijdelijk ook een aanpassing van het Vlaamse regelgevende kader vereisen tegen januari 2027.

Minstens even belangrijk is het doorzetten van de vernieuwingen in de uitvoering van het beleid. De focus op educatie en het slagkrachtiger maken van NADO Vlaanderen bij het opsporen van dopingpraktijken zijn twee focusgebieden die snel aan belang winnen.

Maar daarnaast is ook het optimaliseren van de eigen werking een continue focus. De titelpagina mag daarvan getuige zijn: voor het eerst siert een AI-gegenereerde afbeelding de cover van dit jaarverslag. De taken van NADO Vlaanderen laten uitvoeren door artificiële intelligentie is nog niet aan de orde, maar laat het duidelijk zijn dat de digitale transitie in 2025 één van de hoofduitdagingen zal zijn.

Tot slot wil ik, als directeur van NADO Vlaanderen, iedereen oproepen om de kernwaarde van gezond en fair sporten te omarmen, zowel binnen een competitieve context als in een individuele sportbeleving. Antidoping is meer dan een set regels, maar een fundamentele waarde die eigen is aan de DNA van de sport. Zonder fair play en een gezonde attitude, geen sport. Als we samen de krachten bundelen, kunnen geen ‘enhanced games’ daar tegenop.

*De ambitie van een kleine organisatie zoals NADO Vlaanderen blijft groot: **samen voor een dopingvrije sport**. Met iedereen in Vlaanderen en ver daarbuiten willen we die weg blijven bewandelen.*

Interne organisatie en beleidsactiviteiten

1. NADO Vlaanderen als organisatie

1.1 NADO Vlaanderen in cijfers

NADO Vlaanderen is als organisatie ingebed in Sport Vlaanderen, maar heeft binnen het agentschap een speciale positie. De rol van Nationale Antidopingorganisatie wordt uitgevoerd in volledige operationele autonomie. NADO Vlaanderen geniet de steun van Sport Vlaanderen voor de noodzakelijke organisatie brede processen (IT, HR, boekhouding, logistiek), maar fungeert voor het bereiken van de strategische doelstellingen en de operationele uitvoering van het beleid volledig autonoom van Sport Vlaanderen. De dagelijkse leiding van NADO Vlaanderen is in handen van de Directeur (diensthoofd), die ook in zijn functioneren volledige operationele autonomie geniet.

Het budget van NADO Vlaanderen voor het uitvoeren van het antidopingprogramma bestaat volledig uit middelen voorzien vanuit de Vlaamse begroting, aangevuld met een begrotingsfonds waarin de teruggevorderde kosten van disciplinaire procedures en administratieve boetes die op grond van het Antidopingdecreet worden opgelegd, terugvloeien naar NADO Vlaanderen.

1.1.1 Algemene organisatie en budgettaire situatie

NADO Vlaanderen beschikt over een eigen budget dat jaarlijks deel uitmaakt van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

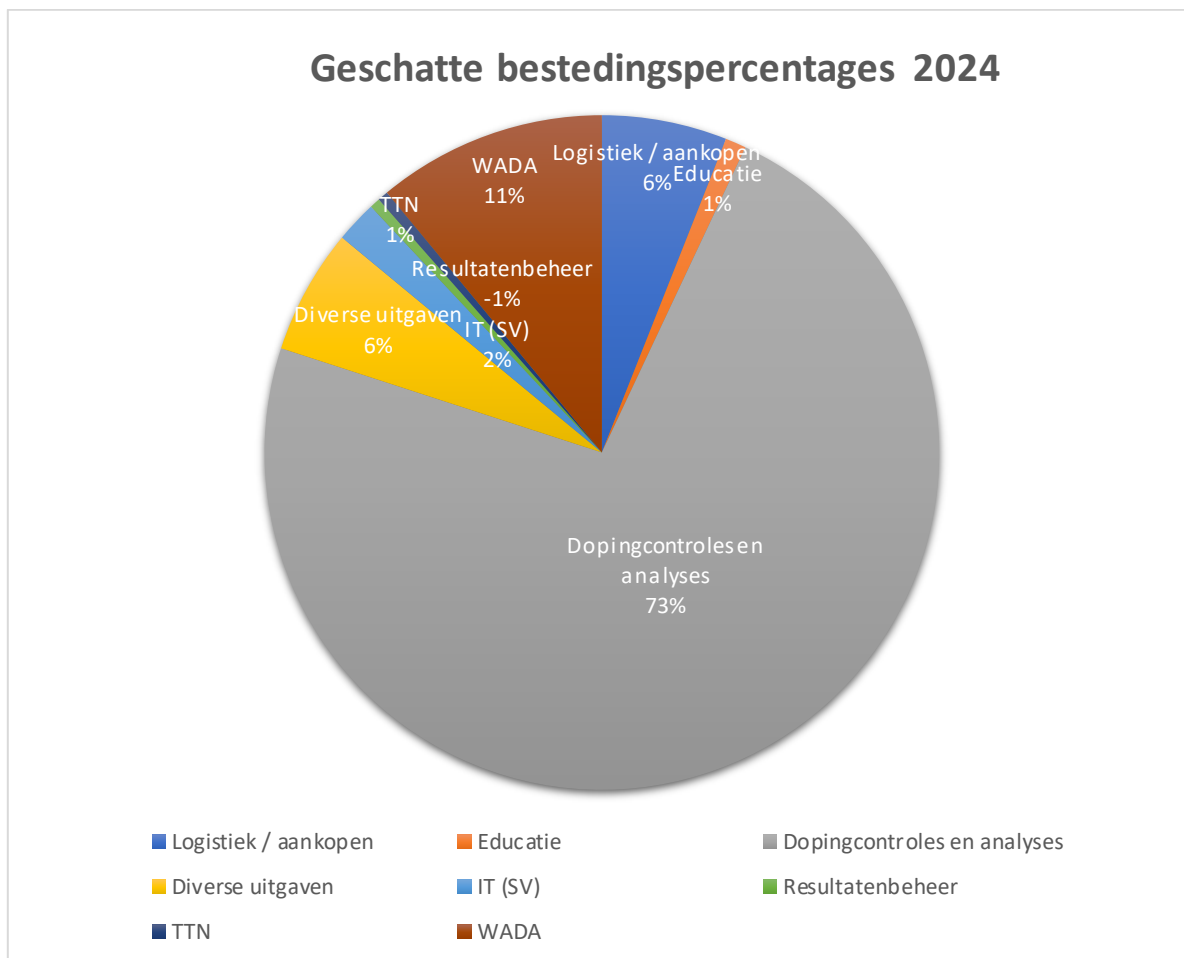
In **2024** kon NADO Vlaanderen initieel beschikken over een **werkingskrediet van 1.134.000** euro. Dat betekende een **verhoging van 126.000 euro t.o.v. 2023** (initieel budget bedroeg in 2023 1.008.000 euro). Vanuit het begrotingsfonds werd vorig jaar 73.000 euro uitgegeven.

De **WADA-bijdrage** (werkingssubsidie) bedroeg in 2024 148.059 USD, wat overeenkomt met een uitgave van **136.447,33 euro**. NADO Vlaanderen is als Nationale Antidopingorganisatie en ondertekenaar van de Code verplicht die financiële bijdrage te leveren aan het WADA.

Voor de uitgaven gaat ongeveer driekwart naar het **uitvoeren van dopingcontroles** en de nodige **laboanalyses**. Als daarbij ook de logistieke aankopen worden gerekend die verbonden zijn met het uitvoeren van de controles, dan komt dat op **ca. 80% van het werkingsbudget**.

De **bijdrage aan WADA bedroeg ca. 11% van het totale werkingsbudget**. De realiteit gebiedt ons om te zeggen dat de WADA-bijdrage op 8 jaar tijd nagenoeg verdubbeld is.

De derde grootste besteding is gegaan naar de ontwikkeling van de digitale tools van NADO Vlaanderen (6%). Onder diverse uitgaven tenslotte, zijn de uitgaven voor deelname aan internationale conferenties, aanvullende verzekeringen, diverse personeelskosten en lidmaatschap iNADO (Institute of National Antidoping Organisations) gerekend.

1.1.2 Personeelskader NADO Vlaanderen

In 2024 werd intern het personeelsbestand licht herschikt.

Voor de uitvoering van de kerntaken beschikte NADO Vlaanderen in 2023 over een effectief personeelsbestand van 8,8 voltijdse equivalenten (VTE), en één tijdelijke werknemer (1 VTE). Vertaald naar het aantal personeelsleden, stonden 11 personen in voor het dagelijks functioneren van NADO Vlaanderen, waaronder één bijkomend personeelslid van Sport Vlaanderen toegewezen aan NADO Vlaanderen als procesbegeleider in de digitale transitie.

De tijdelijke werknemer werd medio 2024 omgezet naar een contract van onbepaalde duur, deels ter vervanging van de coördinerend arts die na een lange staat van dienst zijn pensioen heeft opgenomen. Het aantal personeelsleden dat uitsluitend is toegewezen aan het uitvoeren van controles buiten wedstrijdverband, is op die manier teruggelopen naar 0,5

Voltijds Equivalent. Voor de controles buiten wedstrijdverband die niet door die 0,5 VTE uitgevoerd worden, doet NADO Vlaanderen op reguliere basis beroep op een aantal vaste dopingcontroleurs die specifiek zijn opgeleid om dat soort controles uit te voeren. De prestaties van die laatsten worden vergoed uit het werkingsbudget.

Onder de leiding van de directeur, staan de personeelsleden in voor het invullen van de kerntaken zoals preventie en educatie, medische zaken, testplanning en -uitvoering, juridische zaken, informatie en onderzoeken, logistiek en algemene administratieve werking alsook de opvolging van het internationaal beleid ter zake.

1.1.3 Erkend en geaccrediteerd controlepersoneel en educatoren

Voor het uitvoeren van de dopingcontroles doet NADO Vlaanderen beroep op **erkende dopingcontroleurs en geaccrediteerde chaperons**, die voor het uitvoeren van toegewezen opdrachten onder functionele leiding van NADO Vlaanderen werken.

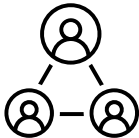
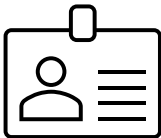
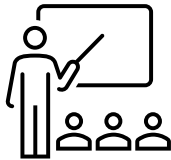
Dopingcontroleurs worden normaal erkend voor een periode van twee jaar, maar het aantal kan fluctueren gedurende een werkingsjaar. Gewijzigde professionele omstandigheden geven soms aanleiding voor een dopingcontroleur om vrijwillig de erkenning neer te leggen. NADO Vlaanderen blijft daarom actief inzetten in het opleiden van nieuwe dopingcontroleurs om de continuïteit te kunnen garanderen.

Chaperons worden eveneens opgeleid en geaccrediteerd, en vormen een belangrijke pool van occasionele medewerkers die mee instaan voor het uitvoeren van de dopingcontroles in het werkveld en de begeleiding van de sporters bij de controle.

Eind 2024 had NADO Vlaanderen beschikking over 16 erkende dopingcontroleurs, allen erkend als dopingcontroleur-controlearts (houder van het diploma van arts), waaronder twee personeelsleden (1 VTE coördinerend arts en 0,5 VTE controlearts).

De groep geaccrediteerde chaperons is flexibeler. Het aantal inzetbare chaperons in 2024 fluctueerde rond 65 geaccrediteerde occasionele medewerkers.

NADO Vlaanderen heeft momenteel naast de vaste educator (1 VTE) ook één **geaccrediteerde educator** die mee instaat voor het verzorgen van opleidingssessies aan verschillende groepen sporters ter ondersteuning van het algemene preventie- en educatieplan van NADO Vlaanderen.

11	Personeelsleden	
16	Erkende dopingcontroleurs	
65	Geaccrediteerde chaperons	
1	Geaccrediteerd educator	

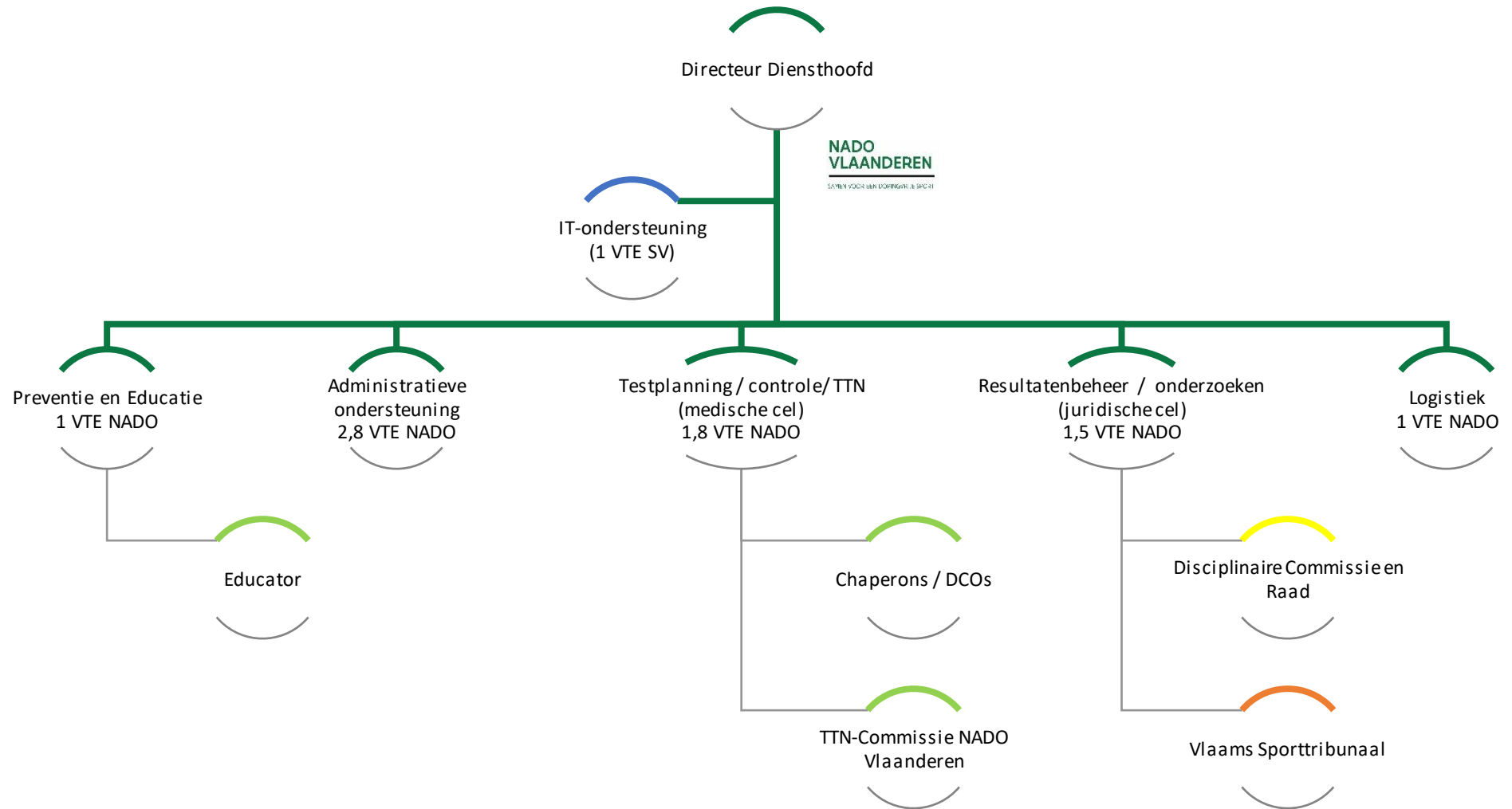
1.1.4 TTN-commissie en Disciplinaire organen

Op grond van het Antidopingdecreet zijn ook verschillende onafhankelijke commissies en organen aangesteld om het beleid uit te voeren.

Dat gaat dan om de disciplinaire organen van de Vlaamse Gemeenschap (Disciplinaire Commissie en Disciplinaire Raad voor Breedtesporters) en de commissie voor toestemmingen wegens therapeutische noodzaak (TTN-commissie). Daarnaast speelt het Vlaams Sporttribunaal (VST), als opvolger van het Vlaams Dopingtribunaal (VDT), een essentiële rol in de disciplinaire vervolging van sporters van aangesloten federaties. Al deze instanties genieten operationele en/of institutionele onafhankelijkheid van NADO Vlaanderen voor het vervullen van hun taken binnen de beleidsuitvoering.

Het antidoping-ecosysteem is ruimer dan enkel NADO Vlaanderen zelf. Niet enkel de specifieke instanties die een welomschreven rol hebben in de uitvoering van het antidopingbeleid, maar ook de andere stakeholders in de sport, in het bijzonder de sportfederaties en de door hen aangewezen antidopingverantwoordelijken, vormen een essentiële schakel in het functioneren van de preventie en bestrijding van doping in de sport.

Jaarverslag NADO Vlaanderen – werkingsjaar 2024

1.2 NADO Vlaanderen in een internationale context

De werking van NADO Vlaanderen is sterk ingebed in de mondiale geharmoniseerde samenwerking op het vlak van antidoping. Naast de samenwerking met de andere NADO's in België, via het Samenwerkingsakkoord tussen de Gemeenschappen, en de vele stakeholders in de sport, is NADO Vlaanderen betrokken bij de internationale context van antidoping. Niet enkel via ad hoc samenwerkingen met internationale antidopingorganisaties (buitenlandse NADOs en internationale federaties), maar eveneens via de internationale fora en samenwerkingsverbanden binnen de UNESCO en de Raad van Europa.

1.2.1 WADA

Het WADA werd in 1999 opgericht als een internationaal, onafhankelijk agentschap om leiding te geven aan een gezamenlijke wereldwijde beweging voor dopingvrije sport. Het bestuur en de financiering van het WADA zijn gebaseerd op een gelijkwaardig partnerschap tussen de Olympische sportbeweging en de publieke overheden van de wereld.

Referentie: [*Raising the game for clean sport / World Anti Doping Agency*](#)

De belangrijkste rol van het WADA is het ontwikkelen, harmoniseren en coördineren van antidopingregels en -beleid over alle sporten en landen heen. De kernactiviteiten omvatten wetenschappelijk en sociaalwetenschappelijk onderzoek, educatie, inlichtingen en onderzoeken, ontwikkeling van antidopingcapaciteit en toezicht op de naleving van het Wereldantidopingprogramma (compliance).

NADO Vlaanderen geldt als ondertekenaar van de Code voor de Vlaamse Gemeenschap, en verbindt zich tot de implementatie en naleving van de Code via de ondertekening van de UNESCO-conventie (2005) tegen het gebruik van doping in de sport.

Naast de normale contacten in de dagelijkse werking met het WADA, nam NADO Vlaanderen in 2024 deel aan de Educatieconferentie in Cannes (Frankrijk) en aan het jaarlijkse symposium in Lausanne (Zwitserland).

1.2.2 WADA Code Review Process

Elke zes jaar ondergaan de Wereld Antidoping Code en de Internationale Standaarden van het WADA een herzieningsproces met het oog op aanpassingen aan de gewijzigde omstandigheden (met uitzondering van de Verboden Lijst, die jaarlijks wordt aangepast).

Referentie: [2027 Code & IS Update Process – Revised Timelines](#)

Het proces bestaat uit verschillende fases, waarvan de fasen die doorlopen zijn in 2024 zijn gemarkeerd:

Datum	Fase
9 mei 2023	WADA ExCo goedkeuring wijzingsproces
Week 25 september 2023	Start algemene stakeholder consultatie
22 december 2023	Einde algemene stakeholder consultatie
Week 8 januari 2024	Start eerste ontwerpfase (WADA)
19 april 2024	Einde eerste ontwerpfase (WADA)
21 mei 2024	Tweede consultatieronde stakeholders
11 oktober 2024	Einde tweede consultatiefase stakeholders
18 oktober 2024	Fase 2 ontwerpen (WADA)
21 februari 2025	Einde tweede ontwerpfase (WADA)
Week 24 februari – 30 mei 2025	Derde consultatieronde stakeholders
Juni/augustus 2025	Finaliseren ontwerpen (WADA)
Week 8 september 2025	Publicatie finale ontwerpen Code en Standaarden (WADA)
September 2025	Ontwerpen voorgelegd aan WADA ExCo
December 2025	WADA goedkeuring (Wereldconferentie Busan, Zuid-Korea)
Januari 2025	Publicatie gewijzigde Code en Standaarden
Januari 2027	Inwerkingtreding

Het herzieningsproces van de Code en de Standaarden is gespreid over meerdere jaren. Hoewel het proces grotendeels geleid wordt door het WADA, zijn alle stakeholders mee betrokken in verschillende fases.

In 2024 werden de eerste concrete ontwerpen (drafts) door het WADA ter beschikking gesteld aan de stakeholders. In de tweede consultatiefase heeft NADO Vlaanderen constructief bijgedragen aan het consultatieproces op de eerste voorstellen van wijziging van het WADA. Daarbij heeft NADO Vlaanderen actieve feedback voorzien via het “stakeholder consultationplatform”, vooral gericht op de bepalingen in de Code.

In het verdere traject zal NADO Vlaanderen zich engageren om constructief mee te blijven denken met het WADA en alle partners, om tot een evenwichtige en juridisch werkbare Code en Standaarden te komen.

Tegelijk is het een uitdaging om die teksten ook tijdig om te zetten in de interne regelgeving. De komende jaren 2025 en 2026 zullen op dat vlak zeer intensief zijn, met een aangepast kader in de vorm van een hernieuwd Antidopingdecreet en bijhorende uitvoeringsbesluiten. Alles in functie van de inwerkingtreding van de Code en Standaarden op 1 januari 2027.

1.2.3 Raad van Europa (verdrag)

De Antidoping Conventie van de Raad van Europa is een belangrijk instrument van internationale samenwerking, en vloeit voort uit de betrokkenheid van de Raad van Europa in de dopingbestrijding die al teruggaat tot 1967. Sindsdien is de organisatie haar inzet voor het uitbannen van doping in de sport blijven versterken. Het Antidopingverdrag werd in 1989 aangenomen. Voor België is de Conventie in werking getreden op 1 januari 2002.

Referentie: [*Anti-Doping - Sport*](#)

CAHAMA is een commissie van deskundigen die verantwoordelijk is voor het coördineren van de standpunten van de staten die partij zijn bij de Conventie. CAHAMA weerspiegelt het standpunt van de overheden over een verscheidenheid aan onderwerpen in de vorm van een mandaat dat antwoord geeft op de vragen die door het WADA in overleg zijn gesteld.

CAHAMA en, bij uitbreiding, het standpunt van Europa wordt vervolgens overgebracht door een aangewezen vertegenwoordiger op de vergaderingen van de Stichtingsraad (Foundation Board) en het Uitvoerend Comité (Exco) van het WADA.

NADO Vlaanderen participeerde actief aan de periodieke samenkomsten van het Ad hoc Europees Comité voor het Wereldantidopingagentschap (CAHAMA) te Straatsburg.

1.2.4 UNESCO (verdrag)

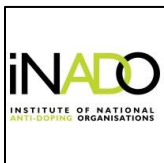
De Internationale Conventie tegen Doping in de Sport (2005) trad in werking op 1 februari 2007. Het is een belangrijk instrument in de harmonisering van de wereldwijde strijd tegen doping. De Conventie biedt wereldwijd een belangrijk ankerpunt voor de overheden om hun inspanningen tegen de groeiende prevalentie van het gebruik van prestatiebevorderende middelen en methoden aan vast te hangen. Ook België is door ratificatie van de Conventie door de Gemeenschappen partij bij de Conventie, sinds 19 juni 2008.

Referentie: [*International Convention against Doping in Sport - Legal Affairs*](#)

Aangezien overheden de Wereld Antidoping Code van het privaatrechterlijke WADA niet kunnen ondertekenen, staat het UNESCO Internationaal Verdrag tegen Doping in de Sport regeringen toe het World Anti-Doping Agency (WADA) en de Code formeel te erkennen.

NADO Vlaanderen volgt de tendensen binnen de besprekingen op, en heeft zoals elk jaar de Verboden Lijst omgezet in interne regelgeving, hetgeen vereist is onder de Conventie.

1.2.5 iNADO (onafhankelijke ledenorganisatie van NADO's)

iNADO is de internationale ledenorganisatie van Nationale Antidopingorganisaties (NADO's). iNADO promoot de beste antidopingpraktijken van NADO's, moedigt hen aan om met elkaar in contact te komen en is hun internationale stem naar de olympische sportfamilie.

Referentie: [*Institute of National Anti-Doping Organisations / Welcome at iNADO*](#)

NADO Vlaanderen blijft zich actief inzetten als lid van iNADO en ondersteunt de werking als participierend lid. De iNADO workshop en de Algemene Vergadering van iNADO vonden plaats in de marge van het jaarlijkse symposium van het WADA te Lausanne.

II.

Tijdslijn en hoogtepunten 2024

Februari

27-29 februari 2024 (Cannes, Frankrijk)
WADA Global Education Conference

April

11 april 2024
Play True Day

Maart

5-6 maart 2024 (Straatsburg, Frankrijk)

Raad van Europa - Ad Hoc Europees Comité voor het World Anti-Doping Agency (CAHAMA)

11-13 maart 2024 (Lausanne, CH)

- Werkbezoek International Testing Agency (ITA)
- iNADO workshop / General Assembly
- WADA Annual Symposium

September

3-4 september 2024 (Straatsburg, Frankrijk) - CAHAMA

13-14 september 2024 (Allianz Memorial Van Damme, Brussel)
Outreach weekend – Antidoping België

Oktober

22 oktober 2024
Bilaterale ontmoeting Dopingautoriteit
Nederland

21-22 november 2025
(Amsterdam, Nederland)
Wetenschappelijk Symposium
prevalentie van intentioneel en
niet-intentioneel dopinggebruik
(Dopingautoriteit Nederland)

December

20-21 november 2024 (Straatsburg,
Frankrijk) - CAHAMA

November

23 november 2024
Navorming Dopingcontroleurs en
Chaperons

13-14-15 december 2024 (Gent)
Sport Vlaanderen – Stand NADO
Vlaanderen op Dag van de trainer

III.

Het beleid in uitvoering

- 1. Preventie en educatie**
- 2. Toestemmingen wegens Therapeutische Noodzaak (TTN)**
- 3. Programma van dopingcontroles**
- 4. Informatieanalyse en onderzoeken**
- 5. Resultatenbeheer en disciplinaire vervolging**

1. Preventie en educatie

Preventie en educatie zijn een essentieel onderdeel van het antidopingbeleid. Wat het precies inhoudt, is te vatten in de definitie die het WADA zelf heeft naar voor geschoven:

Educatie is voor het WADA:

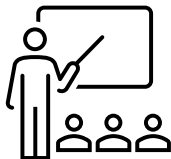
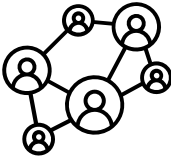
“... om het bewustzijn te vergroten, te informeren, te communiceren, waarden bij te brengen, levensvaardigheden en besluitvormingsvermogen te ontwikkelen om opzettelijke en onopzettelijke overtredingen van de antidopingregels te voorkomen.”

NADO Vlaanderen streeft ernaar dat elke sporter van hoog niveau, of elke sporter die wil doorgroeien naar het hoogste nationaal of internationaal niveau, voorbereid is op een mogelijke dopingcontrole.

Daarnaast zet NADO Vlaanderen sterk in op het voorkomen van ongewilde dopingpraktijken. Dat is onder andere door het waarschuwen voor de mogelijke risico's van supplementen, de bewustwording rond medicijngebruik en de noodzaak om de regels te kennen.

Tenslotte is het even belangrijk om de waarden die samenhangen met een dopingvrije sport tot bij elke sporter, begeleider of persoon actief in de sportwereld te brengen.

Het preventie- en educatieplan formuleert de doelstellingen. Voor het bereiken van die doelstelling streeft NADO Vlaanderen naar een gerichte aanpak om de informatie tot bij de belanghebbenden te brengen.

61	Educatieve sessies	
1449	deelnemers	
505	ADEL attesten	
98	Informatievragen	
2700	‘Social media’ weergaven	

1.1 Educatie ingebed in de werking van NADO Vlaanderen

Nado Vlaanderen heeft één voltijdse medewerker die verantwoordelijk is voor de educatie en de communicatie. Daarnaast is er een externe medewerker opgeleid als educator voor het geven van opleidingssessies. Die nam op jaarbasis vijf sessies voor zijn rekening.

Het blijft een doelstelling van NADO Vlaanderen om meer personen te betrekken bij het informeren van sporters. Voor dat doel zal blijvend ingezet worden op partnerschappen, om ook secundaire informatieverstrekkers op te leiden en te komen tot een breed gedragen kennis en begrip van de antidopingregels en de waarden die daaraan verbonden zijn. Elke zichzelf respecterende sportfederatie moet dan zijn eigen educator kunnen hebben.

1.2 Educatieplan NADO Vlaanderen (2021-2026)

Onder de Internationale Standaard voor Educatie (ISE) van het WADA, van kracht sinds 1 januari 2021, heeft NADO Vlaanderen voor de periode van 2021 tot 2026 een eigen educatieplan opgesteld, dat vervolgens werd gedeeld met de andere belanghebbenden, in dit geval de Vlaamse sportfederaties.

In 2024 heeft NADO Vlaanderen ook verder ingezet op de synergie met de Vlaamse sportfederaties, maar ook de nationale federaties en het Olympisch Comité. Binnen elke Vlaamse (elite)sportfederatie is een verantwoordelijke dopingvrije sport aangesteld door de federatie als contactpunt met NADO Vlaanderen. Voor de uitvoering van de acties streeft NADO Vlaanderen naar samenwerking met de NADO's van de andere Gemeenschappen van België.

Voor 2025 blijven preventie, educatie en ook communicatie belangrijke onderdelen van het antidopingprogramma. NADO Vlaanderen zal blijven inzetten op de uitvoering en verdieping van het educatieprogramma, en zichtbaarheid creëren van de organisatie met als uiteindelijk doel de boodschap van een dopingvrije en gezonde sport tot bij de sporters en het brede publiek te brengen.

Het educatieplan zelf is opgesteld rond 4 methodieken: educatie, informatie, 'awareness' en 'value based education', die hieronder kort worden toegelicht.

1.2.1 *Educatie*

Educatie is de meest aangewezen methodiek om de prioritaire doelgroepen te benaderen. In het educatieplan werden de volgende vier belangrijkste groepen naar voor geschoven:

- De geregistreerde doelgroep (de sporters onderworpen aan individuele verblijfsgegevens met een uur tijdslot);
- Sporters van nationaal niveau;

- Talentvolle sporters;
- Federatieverantwoordelijken dopingvrije sport.

WADA geeft eveneens als prioritaire doelgroep de geschorste sporters op. NADO Vlaanderen wil de Vlaamse sporters voorbereiden op de terugkeer in de competitiesport, en benadert de geschorste sporters individueel. In 2024 was er echter geen enkele elitesporter van wie de schorsing eindigde in 2024.

Secundair worden ook andere doelgroepen betrokken bij de educatie, om tot een zo breed mogelijke verspreiding van de informatie te komen.

De educatieve sessies hangen nog steeds sterk af van de beschikbare middelen van NADO Vlaanderen en de opportuniteiten in het werkveld.

a) Opleidingssessies

In 2024 zijn in totaal **61 educatiesessies georganiseerd**, wat de trend van de voorbije jaren voortzet. In 2021 waren er 47 sessies, in 2021, 49 sessies in 2022 en 63 sessies in 2023.

Het totaal **aantal deelnemers steeg** van een geschatte 1137 in 2022 naar 1477 in 2023 en bleef ongeveer status quo met 1449 deelnemers in 2024.

Van deze sessies gingen er **30 op een fysieke locatie door, 1 sessie hybride en 30 enkel langs elektronische weg** (waaronder alle sessies voor de elitesporters van de geregistreerde doelgroep).

Doelgroep (*)	N sessies	N deelnemers
Geregistreerde doelgroep NADO Vlaanderen	25	43
Internationale geregistreerde doelgroep (Vlaamse sporters)	1	4
Sporters van nationaal niveau	10*	120 (*)

Talentvolle sporters	21*	690 (*)
Trainers	13*	39 (*)
Federatieverantwoordelijken	3	18
Ouders	15*	150 (*)
LO-studenten	5	140 (*)
FICEP-scholieren	1	100 (*)
Chaperons	1*	62
Dopingcontroleurs	1*	17
Sportdiëtisten	1	26
Totaal	61	1449 (**)

(*) geschat aantal

Tabel: Aantal educatiesessies en deelnemers

- ✓ Van het aantal deelnemers nemen de opleidingen van **talentvolle sporters** het grootste aandeel in. Die educatieve sessies zijn gefocust op de basis en gaan van de waarden in de sport tot het concrete controleproces. De rode draad is het vermijden van onbewuste dopingpraktijken door te focussen op medicijn- en supplementengebruik. Ze worden georganiseerd in nauwe samenwerking met de sportfederaties en de sessies gaan quasi uitsluitend in persoon en op locatie door.

De educatieve sessies van 2024 werden in de jaarlijkse bevraging van de federatieverantwoordelijken dopingvrije sport gequoteerd met een gemiddelde score van 4,6 op 5.

- ✓ De educatieve sessies van de **elitesporters opgenomen in de geregistreerde doelgroep (RTP)** staan in het teken van de verplichtingen die gepaard gaan met het indienen van verblijfsgegevens en de ADAMS-toepassing van het WADA. Elk kwartaal biedt NADO

Vlaanderen de mogelijkheid om een collectieve of geïndividualiseerde sessie te volgen aan de sporters die instromen in de RTP.

50% van hen volgden een sessie, met de kanttekening dat instromers soms al over de nodige kennis beschikken door eerdere opname in een nationale of internationale doelgroep met verblijfsgegevens, waardoor de motivatie en de noodzaak om deel te nemen lager is. In 2023 nam 63% van de instromers deel aan educatiesessies. De daling is vooral te wijten aan het effect van her-instroom van sporters in het kader van het pre-Olympisch testprogramma, waardoor de participatiegraad enigszins lager lag.

- ✓ De groep van **federatieverantwoordelijken dopingvrije sport** is eveneens een prioritaire doelgroep omdat samenwerking op alle niveaus van cruciaal belang is. In de jaarlijkse enquête is bij deze groep gepeild naar de evaluatie van de samenwerking van het afgelopen jaar en is een educatieplan voor het volgende werkjaar gevraagd. 18 nieuwe federatieverantwoordelijken werden in 2024 opgeleid.
- ✓ NADO Vlaanderen poogt ook de **andere specifieke doelgroepen** van de nodige educatie te voorzien. Daarbij zoekt NADO Vlaanderen vooral opportuniteiten en is het de bedoeling van die opportuniteiten een structurele samenwerking te maken. Een voorbeeld van een samenwerking die initieel ad hoc werd opgezet, maar gecontinueerd is, vormen de jaarlijkse gastlezingen aan universiteiten en hogescholen, met de focus op sportopleidingen.

b) E-learning

Het WADA heeft in 2018 het **ADEL-platform** (Global [Anti-Doping Education and Learning platform](#)) ontwikkeld en toegankelijk gemaakt. ADEL heeft sinds de nieuwe Code van het WADA in 2021 een nog ruimer aanbod aan opleidingsmodules en is een nuttig instrument om sporters, begeleiders en andere personen elektronische modules van zelfstudie aan te bieden, aangepast aan hun specifieke noden.

NADO Vlaanderen werkt samen met WADA om de modules stelselmatig in het Nederlands aan te bieden, aangepast aan de terminologie zoals ze in de Vlaamse regelgeving is opgenomen.

Specifiek voor 2024 werd, naast de al in 2023 vertaalde modules voor trainers en talentvolle sporters, de ADEL-module voor nationale atleten aangeboden in vertaling.

ADEL-modules	Attesten 2024	Totaal aantal attesten
International level athletes	297	920
National level athletes	8	27
Registered Testing Pool	1	2
Talenten	1	38
Trainers	4	27
Refreshers	/	1
Paris OS	195	195
Totaal	506	1210

Tabel: Aantal attesten ADEL-modules

Voor de Spelen van Parijs was de doelstelling dat alle deelnemers het attest van de module zouden behalen. **94 van de 114 sporters in die doelgroep voltooid de module** en behaalde het attest.

c) Samenwerking Vlaamse Trainersschool

De cursus voor dopingvrije sport (1 uur) werd herwerkt en maakt deel uit van de opleidingsstructuur binnen de Vlaamse Trainersschool. De doelgroep is daarbij uiteraard de trainers en begeleiders van sporters, die een belangrijke rol spelen in de loopbaan van verschillende (top)sporters en die daarom goed geplaatst zijn om de waarden van een dopingvrije sport door te geven.

1.2.2 Informatie

De component informatie is gericht op het verspreiden en ter beschikking stellen van informatie aan het bredere publiek, met inbegrip van de traditionele doelgroepen tot aan de recreatieve breedtesporters, maar ook ruimer naar alle stakeholders in de sportwereld en het brede publiek.

a) Website Dopingvrij.vlaanderen

Op 10 januari 2021 lanceerde Nado Vlaanderen haar vernieuwde **website** www.dopingvrij.vlaanderen.

NADO Vlaanderen houdt de informatie up to date, en heeft in 2024 verder gewerkt om de inhoud aan te passen.

- ✓ De website had een bereik van 12.000 unieke **gebruikers** t.o.v. 14.000 in 2022. Van die 12.000 gebruikers waren er 11.000 nieuwe gebruikers. In 2024 werd om technische redenen het aantal gebruikers niet langer gemonitord door 'google analytics', waardoor geen vergelijking kan gemaakt worden met het aantal bezoekers van de website.

Alle federatieverantwoordelijken beoordeelden in de jaarenquête de website als toegankelijk en informatief, waarvan 3 bijkomende opmerkingen formuleerden.

- ✓ Via de website is een **open contactformulier** beschikbaar. NADO Vlaanderen kreeg 98 informatievragen t.o.v. 68 in 2023. Dat zijn er 30 meer dan vorig jaar en toont wel dat het platform een belangrijk contactpunt blijft voor sporters en begeleiders die informatie zoeken.
- ✓ De infovragen zijn te onderscheiden van het meldpunt doping, dat weliswaar via de website is ontsloten maar verwerkt wordt binnen de onderzoekscel van NADO Vlaanderen. Hieronder is enkel een overzicht opgenomen van de algemene informatievragen, ingedeeld per onderwerp.

Info	Aantal
TTN	21
Verboden lijst	26
Dopingcontrole	19
Supplementen	6
Divers	18
Totaal	98

Tabel: Aantal infovragen per onderwerp

Het **contactpunt** werd 38 keer door sporters gebruikt, 11 keer door begeleiders, 12 keer door federatieverantwoordelijken en 15 keer door ouders.

- ✓ Sinds oktober 2023 kunnen sporters die aan een dopingcontrole zijn onderworpen, **via een specifieke toepassing op de website het resultaat van de dopingcontrole** opvragen aan de hand van een unieke sleutel. Op die manier kunnen sporters zelf nagaan of het analyseresultaat al bekend is of niet. De toepassing is vooral gericht op het informeren van sporters wiens analyseresultaat negatief is. Positieve dopingcontroles worden niet via de toepassing ontsloten, maar volgen de procedure van het resultatenbeheer. NADO Vlaanderen geeft tijdens dopingcontroles nu ook steeds een informatiefiche mee om sporters te informeren over het bestaan en gebruik van de toepassing op de website.
- ✓ Tenslotte blijft ook de toepassing **geneesmiddelenchecker** up to date, en is de toepassing in de loop van 2024 bijgewerkt om in lijn te zijn met de Verboden Lijst van het WADA. Algemeen wordt de laagdrempelige toepassing als heel positief ervaren. Er zijn echter geen statistieken van gebruik.

b) Sociale media

In mei 2023 heeft NADO Vlaanderen de stap gezet naar de digitale omgeving via Facebook en Instagram. Hoewel die sociale media-kanalen op dit moment nog geen prioriteit zijn als middel voor actieve communicatie, was de stap onvermijdelijk om zichtbaarheid te creëren en de bekendheid van de organisatie te vergroten bij het brede publiek. Het laat toe om op een meer hedendaagse, laagdrempelige en vlotte manier in interactie te gaan met eenieder die actief is binnen de Vlaamse sport of interesse heeft in de dopingvrije sport in Vlaanderen. Dankzij de medewerking van de professionals binnen de sportfederaties kunnen we onze boodschappen ook verspreiden aan het groter publiek.

- ✓ Via de **sociale media** willen we onze volgers in de eerste plaats op de hoogte houden van de activiteiten van NADO Vlaanderen en de belangrijke veranderingen in het Vlaams antidopinglandschap zoals de jaarlijkse publicatie van de verboden lijst om het bewustzijn te vergroten.

Beschikbare kanalen:

[Facebook](#) – pagina NADO Vlaanderen

[NADO Vlaanderen \(@nado_vlaanderen\) • Instagram-foto's en -video's](#)

c) Algemene communicatie

Naast de website en de sociale media onderhoudt NADO-Vlaanderen ook intensief **contact met de federatieverantwoordelijken dopingvrije sport** via mails, nieuwsbrieven en deelname aan bijeenkomsten.

In de jaarlijkse enquête geven de federatieverantwoordelijken dopingvrije sport een gemiddelde score van 3,8 op 5 om deze communicatie te evalueren. Dit is de eerste keer dat dit item bevraagd werd.

Verder is 3 keer via de **maandelijkse nieuwsbrief Sport Vlaanderen** gecommuniceerd naar het brede publiek over het jaarrapport, de Verboden Lijst 2024 en de Play True Day als dag van de dopingvrije sport.

1.2.3 Bewust maken van belanghebbenden (“awareness”)

Bewustmaking (volgens de internationale standaard ‘awareness’ genoemd) richt zich tot de sporters en hun omkadering in het algemeen en doet dit met algemene boodschappen rond doping maar zeker ook ruimer naar waarden in de sport zoals fair play. Het publiek wordt geprikkeld met eenvoudige boodschappen die uitnodigen om meer informatie op te zoeken.

- ✓ NADO Vlaanderen nam op 19 april 2024 deel aan de wereldwijde campagne **Play True Day**. Via deze social media campagne wordt iedereen opgeroepen om zicht uit te spreken tegen doping in de sport.
- ✓ Verder waren we aanwezig op de “Allianz Memorial Van Damme” op 14 september 2024 met een infostand (bereik van 60.000 toeschouwers) en hadden we een infostand op de **Dag van de Trainer** van Sport Vlaanderen op zaterdag 14 december 2024 in Gent (bereik van 1000 trainers).

1.2.4 Educatie voor het bijbrengen van de waarden van dopingvrije sport (“value based education”)

Even belangrijk als het gericht geven van opleidingen over de technische en inhoudelijke aspecten van dopingcontrole, is het overbrengen van de waarden van een dopingvrije sport.

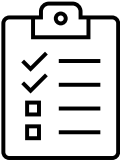
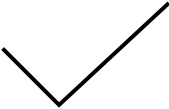
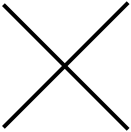
- ✓ NADO Vlaanderen is **actief betrokken in het PROFS-onderzoek** (Prevention of Fraud in Sports) van UGent waarbij onder meer een tool ontwikkeld wordt om ethische waarden in de jeugdsport aan te leren. De tool voor de jeugdsport werd in 2024 gefinaliseerd.

2. Toestemmingen wegens Therapeutische Noodzaak (TTN)

Veel geneesmiddelen bevatten stoffen die op verboden lijst staan. Om dergelijke geneesmiddelen te mogen gebruiken moeten sporters een Toestemming wegens Therapeutische Noodzaak (TTN) aanvragen waarbij ze moeten aantonen dat het gebruik kadert binnen de behandeling van een medische aandoening. Elitesporters moeten deze toestemming proactief, dus vooraleer ze het geneesmiddel gebruiken, aanvragen. Breedtesporters hebben de mogelijkheid om ook retroactief (bijvoorbeeld na de kennisgeving van een positief analyseresultaat) een TTN aan te vragen. Sinds de inwerkingtreding van het nieuwe Antidopingdecreet 2021 hebben de recreatieve, niet-competitieve sportbeoefenaars geen nood meer aan een TTN.

De TTN-commissie van NADO Vlaanderen bestaat uit artsen met diverse expertises en behandelt de TTN-aanvragen van elitesporters van nationaal niveau en breedtesporters. De elitesporters van internationaal niveau vragen hun TTN rechtstreeks aan via de TTN-commissie van hun internationale sportfederatie.

De cijfers hier gerapporteerd, zijn enkel de TTN-aanvragen die bij NADO Vlaanderen zijn ontvangen en die voor beoordeling zijn voorgelegd aan de TTN-commissie van NADO Vlaanderen.

62	Aanvragen TTN	
58	Goedgekeurde aanvragen	
4	Geweigerd / onvolledig	

2.1 De TTN-commissie als onafhankelijke pool van artsen

De **TTN-commissie** is gevormd door een pool van artsen met diverse specialisaties. Elke aanvraag wordt toegewezen aan drie artsen (met inbegrip van de voorzitter) voor het vormen van een oordeel over de aanvraag. In 2024 is het aantal artsen van de TTN-Commissie teruggelopen tot 8, wat zal aanleiding geven tot een nieuwe oproepingsronde voor geïnteresseerde artsen, om de continuïteit van de TTN-Commissie te garanderen en de dossierlast evenredig te spreiden.

De TTN-commissie werkt in volle onafhankelijkheid van NADO Vlaanderen voor het beslissen over een aanvraag. Ze beoordeelt de criteria die zijn opgenomen in de Internationale Standaard (ISTUE) van het WADA, en die als toetssteen gelden voor de therapeutische noodzaak en de eventuele retroactieve geldigheid.

Voor de werkzaamheden wordt de TTN-Commissie bijgestaan door het **secretariaat** dat wordt waargenomen binnen NADO Vlaanderen. Dat secretariaat beperkt zich tot het ontvangen van de aanvragen, het voorleggen aan de TTN-Commissie en het betekenen van de beslissingen.

2.2 TTN statistieken 2024

In 2024 ontving de TTN-commissie van NADO Vlaanderen **62 volledige TTN-aanvragen**. Daarvan werden er **58 toestemmingen verleend** en **3 toestemmingen geweigerd**. Eén aanvraag werd afgewezen wegens onvoldoende stavingstukken.

2.2.1 Onderscheid naargelang de aanvrager

Van de ontvangen TTN-aanvragen werden

- ✓ **59 aanvragen ingediend door breedtesporters en 3 door nationale elitesporters.** Internationale elitesporters vragen een TTN rechtstreeks aan bij de TTN-commissie van hun internationale federatie. Ook nationale elitesporters die een TTN nodig hebben voor een internationale competitie, kunnen de TTN rechtstreeks bij de internationale federatie aanvragen. Een internationaal toegekende TTN is ook op nationaal niveau geldig.
Het is daarbij mogelijk dat een sporter meerdere malen per jaar een TTN aanvraagt.
- ✓ **4 aanvragen ingediend voor een toestemming met terugwerkende kracht**, meer bepaald naar aanleiding van een dopingcontrole waarbij er na analyse van het afgenomen staal een verboden stof werd vastgesteld in een WADA-geaccrediteerd laboratorium.
- ✓ **20 aanvragen ingediend ten behoeve van minderjarige sporters** (sporters jonger dan 18 jaar).

De TTN-commissie ontving de meeste TTN-aanvragen in de sport **wielrennen** (13 aanvragen), gevolgd door **atletiek en volleybal** (beide 8 aanvragen).

2.2.2 Onderscheid naargelang de stoffen

De stoffen zijn ingedeeld volgens de categorieën van de Verboden Lijst.

De **stimulerende middelen** hebben het grootste aandeel in het aantal TTN-aanvragen. Dat gaat vooral over langlopende behandelingen met **methyلفenidaat (rilatine)**, wat een stof is die op de Verboden Lijst voorkomt.

Glucocorticoïden zijn slechts verboden binnen wedstrijdverband en voor bepaalde toedieningswijzen. Die stoffen vormen de tweede belangrijkste groep.

Onder de stoffen van categorie S4, de **hormonale en metabole modulatoren** vallen onder ander insuline (voor de behandeling van diabetes) en medicijnen in de behandeling van bepaalde vormen van kanker.

In één uitzonderlijk geval werd een TTN afgeleverd voor een behandeling in het kader van klinisch onderzoek (categorie S0).

Categorie Stoffen volgens Verboden Lijst	aantal
S0 - stoffen in klinisch onderzoek	1
S1 - androgene middelen	3
S2 - peptidehormonen, groeifactoren, aanverwante stoffen en mimetica	1
S3 - Beta-2 agonisten	2
S4 - Hormonale en metabole modulatoren	8
S5 - diuretica	3
S6 - stimulantia	35
S7 - narcotica	1
S9 - glucocorticoïden	10

(noot: een behandeling kan meerdere verboden stoffen bevatten, waardoor het aantal stoffen niet overeenkomt met het aantal aanvragen)

Elke TTN-beslissing van NADO Vlaanderen wordt gerapporteerd aan WADA via het ADAMS-systeem, waarbij het WADA de correcte toepassing van de Internationale Standaard monitort; In geen van de verleende toestemmingen heeft het WADA de beslissing hervormd. Evenmin zijn er in 2024 gevallen te noteren waarbij een internationale federatie heeft

geweigerd een TTN van NADO Vlaanderen te erkennen voor geldigheid op internationaal niveau (voor zover daar noodzaak tot erkenning bestond).

3. Dopingcontroles

Elke sporter op het Vlaams grondgebied die in georganiseerd verband aan sport doet kan op eender welk moment aan een dopingcontrole worden onderworpen, ongeacht het niveau van de sporter. Dopingcontroles kunnen dus zowel binnen als buiten wedstrijdverband plaatsvinden. De meeste dopingcontroles vinden evenwel plaats binnen wedstrijdverband en de controles buiten wedstrijdverband beperken zich tot elitesporters die hiervan vooraf op de hoogte worden gesteld om hun zogeheten “*whereabouts*” te kunnen indienen. Alle dopingcontroles zijn principieel onaangekondigd, wat betekent dat sporters nooit op voorhand weten of en wanneer ze gecontroleerd zullen worden.

Een dopingcontrole kan twee vormen aannemen, namelijk een urinecontrole en/of een bloedcontrole. Een dopingcontrole binnen wedstrijdverband zal bijna altijd uitsluitend uitgevoerd worden op basis van de afname van een urinemonster. Dopingcontroles met afname van een bloedmonster worden quasi uitsluitend uitgevoerd buiten wedstrijdverband in het kader van het bloedpaspoort van elitesporters, al dan niet in combinatie met afname van een urinemonster.

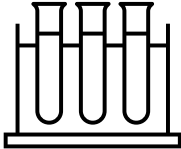
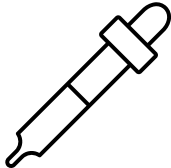
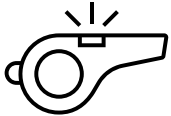
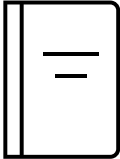
3.1 De controle-activiteiten als kernonderdeel van de werking

Het plannen, uitvoeren en verwerken van controles vormt een aanzienlijke deel van de dagelijkse werkzaamheden van NADO Vlaanderen. De coördinerende arts blijft cruciaal in het proces, onder toezicht van de directeur van NADO Vlaanderen. Maar daarnaast vraagt het plannen en organiseren van de dopingcontroles een bijkomende inzet van personeel, vanuit de beleidscel, de logistieke cel en de administratieve cel. Bijkomend worden de controles mee gestuurd vanuit de informatiewerking, om tot een efficiënte en gerichte inzet van middelen te komen.

De controles vertrekken vanuit een doorgedreven risicoanalyse, vertaald in een concreet testdistributieplan dat testen toewijst aan sporters, sporten en sportcompetities. Voor het bepalen van de groep van elitesporters pleegt NADO Vlaanderen via een digitale toepassing overleg met de verschillende sportfederaties.

Naast de inzet van eigen personeel, rekent NADO Vlaanderen ook op inzet van externen, onder de vorm van erkende dopingcontroleurs en geaccrediteerde chaperons. Al die externe personen die opdrachten uitvoeren voor en onder toezicht van NADO Vlaanderen, zijn opgeleid door NADO Vlaanderen zelf en krijgen jaarlijks een navorming. Op die manier streeft NADO Vlaanderen naar kwaliteit in het uitvoeren van de dopingcontroles, maar ook naar professionalisme in het uitvoeren van de taken en een respectvolle en professionele houding ten opzichte van sporters, begeleiders en organisatoren.

3.2 De controlecijfers van 2024

2005	Unieke controle-monsters	
	989 Binnen wedstrijdverband	
	1016 Buiten wedstrijdverband	
	1738 Urinemonsters	
	265 Monsters Bloed Paspoort	
	2 Bloed-serummonsters	
17	Afwijkende analyseresultaten	
1	Niet-analytische dopingpraktijk	
11	Effectieve inbreuken	
	11 Binnen wedstrijdverband	
	0 Buiten wedstrijdverband	

3.3 De controlecijfers 2024 van naderbij bekeken

3.3.1 Algemeen: aantal monsternemingen

Tijdens het werkingsjaar 2024 werden er **2005 unieke monsters** afgenomen bij sporters in opdracht van en door NADO Vlaanderen.

Hiervan werd er **989 afgenomen binnen wedstrijdverband** en **1016 buiten wedstrijdverband**.

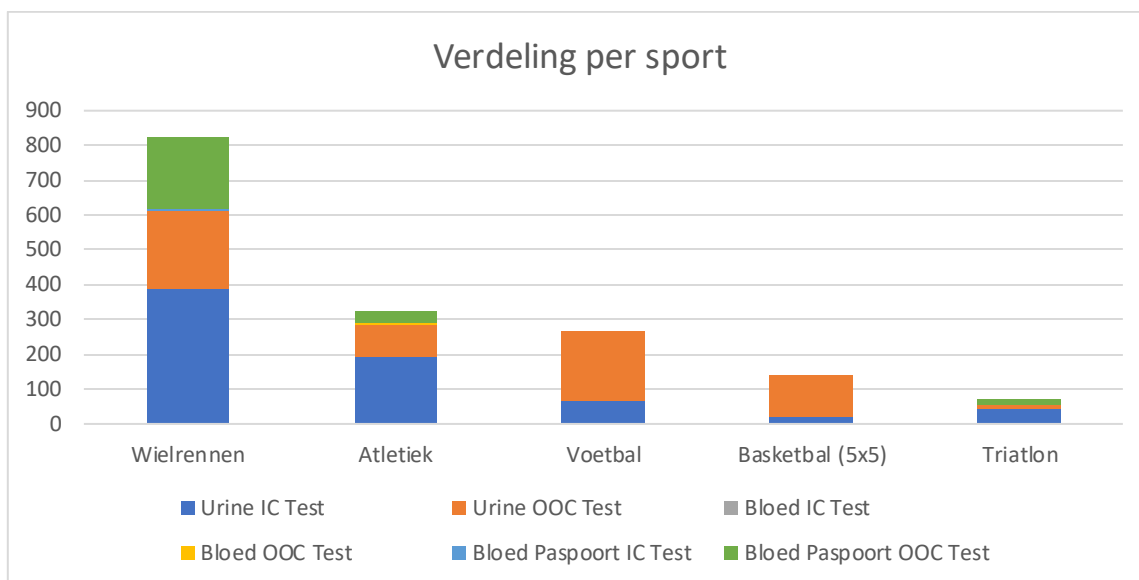
Ten opzichte van 2023 is het aantal monsters binnen wedstrijdverband licht gedaald van 1017 naar 989 (-28, of -2,8%). Het aantal monsters buiten wedstrijdverband is gestegen van 903 tot 1016 (+113 of +12,5%).

De stijging van het aantal monsters afgenomen buiten wedstrijdverband, en de correlerende daling van het aantal monsters binnen wedstrijdverband, is grotendeels ingegeven door het effect van de Olympische zomerspelen.

Om te blijven voldoen aan de vereisten van het WADA, zal het niettemin een noodzakelijke tendens blijven dat meer aandacht gaat naar controles buiten wedstrijdverband bij de elitesporters, ten nadele van een bredere controlespreiding binnen wedstrijdverband, waar ook breedtesporters aan controles worden onderworpen.

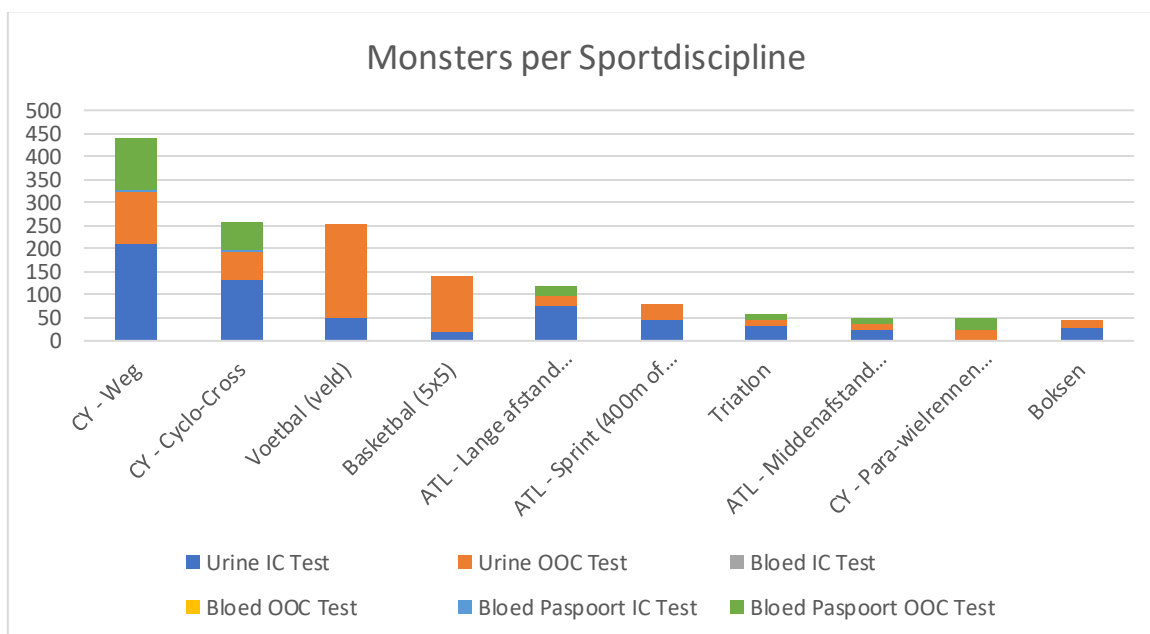
3.3.2 Gecontroleerde sporten / sportdisciplines

De **meest gecontroleerde sporten** bleven in 2024 wielrennen, atletiek, voetbal (inclusief futsal), basketbal en triatlon (inclusief duatlon). Dat komt overeen met de cijfers in 2023.

Grafiek: meest gecontroleerde sporten (top 5)

Dat zet zich ook door in de **meest gecontroleerde sportdisciplines**, waarbij wegwielrennen en cyclocross bovenaan staan. Voetbal en basketbal, beide ook opgenomen in het programma van dopingcontroles buiten wedstrijdverband, zijn eveneens belangrijke sportdisciplines. Van de individuele sporten nemen ook de atletiekdisciplines lange afstand en sprint een belangrijke rol in.

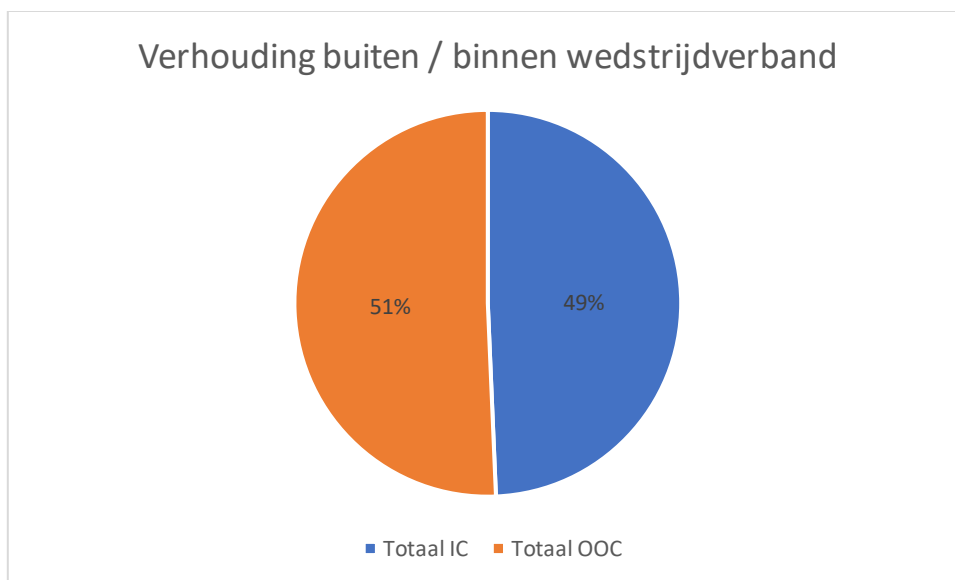

Grafiek: meest gecontroleerde sportdisciplines (top 10)

3.3.3 Binnen of buiten wedstrijdverband

NADO Vlaanderen houdt een stringent programma van controles buiten wedstrijdverband aan. In vergelijking met 2023, zijn in 2024 meer monsters buiten wedstrijdverband afgenomen (51%, tegenover slechts 47% in 2023). Daardoor **verschuift het evenwicht naar een licht voordeel voor het aantal monsters afgenomen buiten wedstrijdverband**.

Daarbij is relevant dat bij een controle van een sporter buiten wedstrijdverband een bloedmonster voor het biologisch paspoort tegelijk met een urinemonster kan worden afgenomen. Dat is ook het geval voor de controles binnen wedstrijdverband (daaronder begrepen alle controles op een wedstrijddag, dus ook de controles op de ochtend voor een wedstrijd). De aantallen bloedmonsters dat is afgenomen binnen wedstrijdverband is echter klein, bij de controles binnen wedstrijdverband ging het in 2024 om bijna uitsluitend urinemonsters.

Grafiek: Verhouding monsters binnen en buiten wedstrijdverband (taartdiagram)

3.3.4 Controlemissies

Wat de controleopdrachten betreft:

- ✓ Zijn **186 controlemissies uitgevoerd binnen wedstrijdverband**

Bij controles binnen wedstrijdverband wordt een variabel aantal monsters afgenomen (tussen 3 monsters en 15 monster, volgens de opdrachten verleend in 2024). In 4 gevallen zijn individuele monsternemingen uitgevoerd naar aanleiding van recordpogingen (3x in het pistewielrennen, 1x in de G-atletiek).

- ✓ Zijn **55 controlemissies bij ploegen buiten wedstrijdverband** uitgevoerd, waarbij 34 in het voetbal en 21 in het basketbal, bij ploegen in de hoogste divisies.

Controleopdrachten bij ploegsporten worden doorgaans uitgevoerd bij collectieve trainingsactiviteiten binnen één club. Tijdens een controlemissie bij een ploeg worden meerdere sporters tijdens één controleopdracht aan monsterneming onderworpen.

- ✓ De **overige monsters werden afgenomen bij individuele sporters buiten wedstrijdverband**, binnen het programma van dopingtests buiten wedstrijdverband, bij sporters die verblijfsgegevens indienen.

Bij die controles buiten wedstrijdverband zijn ook de controles meegerekend die door andere anti-dopingorganisaties buiten het grondgebied van de Vlaamse Gemeenschap zijn uitgevoerd bij elitesporters die tot de geregistreerde doelgroep van NADO Vlaanderen behoren, waarbij NADO Vlaanderen de antidopingorganisatie is die vraagt de controle uit te voeren.

3.4 Controles van andere Antidoping-organisaties uitgevoerd door of met bijstand van NADO Vlaanderen

Naast de gerapporteerde monsternemingen die NADO Vlaanderen heeft uitgevoerd of laten uitvoeren onder eigen testbevoegdheid, is NADO Vlaanderen binnen de wereldwijde dopingbestrijding een partner van andere anti-dopingorganisaties voor het uitvoeren van monsternemingen ten behoeve van die andere organisaties.

Binnen wedstrijdverband zijn de Internationale Federaties bevoegd om internationale evenementen en wedstrijden te controleren. Bij die internationale wedstrijden kan de internationale federatie beroep doen op de lokale NADO om de monsters af te nemen, maar de verantwoordelijkheid voor het resultatenbeheer blijft bij de internationale ADO die de opdracht heeft gegeven. Ook buiten wedstrijdverband kan een internationale federatie opdrachten laten uitvoeren door NADO's bij internationale elitesporters, of kan een NADO voor controles buiten het eigen grondgebied, beroep doen op de NADO die wel controlebevoegdheid heeft op dat grondgebied. De externe opdrachten zijn voor rekening van de opdrachtgever. De monsterafname-instantie voert de opdracht uit tegen vergoeding van de kosten.

In die context heeft NADO Vlaanderen **binnen wedstrijdverband 8 controle-opdrachten** ontvangen en uitgevoerd, verspreid over verschillende evenementen. De opdrachten omvatten meerdere monsternemingen. De cijfers van die monsternemingen zijn niet opgenomen in de overzichtstabel van NADO Vlaanderen maar zijn onderdeel van de controlestatistieken van de vermelde organisaties.

Organisatie	Missies	Aard
Dopingautoriteit NL (NADO Nederland)	1	Nationaal kampioenschap
FIE (internationale schemfederatie)	2	Wereldbikers
World Athletics / European Athletics	3	Diverse meetings
FIH (International Hockey Federation)	2	Europees niveau
Totaal	8	Opdrachten uitgevoerd

Naast de hierboven vermelde controles werkt NADO Vlaanderen ook actief samen met het International Testing Agency dat namens UCI de dopingcontroles uitvoert bij internationale wielervedstrijden. Bij die controles stelt NADO Vlaanderen chaperons en in voorkomend geval ook dopingcontroleurs ter beschikking om rechtstreeks onder gezag van ITA/UCI de monsternemingen uit te voeren. Het betrof hier 48 wegwedstrijden, 2 gravelwedstrijden en 4 cyclocrossen.

Buiten wedstrijdverband voert NADO Vlaanderen geregeld controles op het Vlaamse grondgebied uit ten behoeve van de andere NADO's van de Gemeenschappen, buitenlandse NADO's of Internationale Federaties. Dat gaat dan zowel over individuele controles bij elitesporters die zijn toegewezen aan de geregistreerde testdoelgroep van een andere Belgische NADO of een buitenlandse NADO, over de Belgische nationale ploegen die trainen in Vlaanderen, maar onder de bevoegdheid van de NADO van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel vallen, alsook over gerichte controles op vraag van internationale federaties in het kader van competities van internationaal niveau.

Organisatie	Missies	Aard
ADSE (NADO Zweden)	2	Individuele controles
Dopingautoriteit Nederland (NADO Nederland)	1	Individuele controle
NADC (Oekraïne)	1	Individuele controle
ONAD CFWB	1	Individuele controle
ONADO Brussels	13	Controles nationale ploegen (collectief)
FIH (internationale Hockeyfederatie)	1	Ploeg (collectief)
World Karate	1	Meerdere individuele sporters
Totaal	20	Opdrachten uitgevoerd

3.5 Resultaten van de dopingcontroles

3.5.1 Positieve resultaten

In 2024 waren 17 van de 2005 afgenomen urine- en bloedmonsters positief, wat een ratio is van circa 0,8%. Dat vormt een lichte daling ten opzichte van 2023 (ratio van 1,15%). Elk van de positieve resultaten werd binnen wedstrijdverband geconstateerd.

Dat percentage moet echter wel meteen worden genuanceerd. Een positief of afwijkend analyseresultaat betekent niet meteen dat er ook sprake is van een dopingpraktijk. Het betekent enkel dat er één of meerdere verboden stoffen werden aangetroffen in het monster.

De uiteindelijke vervolging ligt lager (zie ook resultatenbeheer).

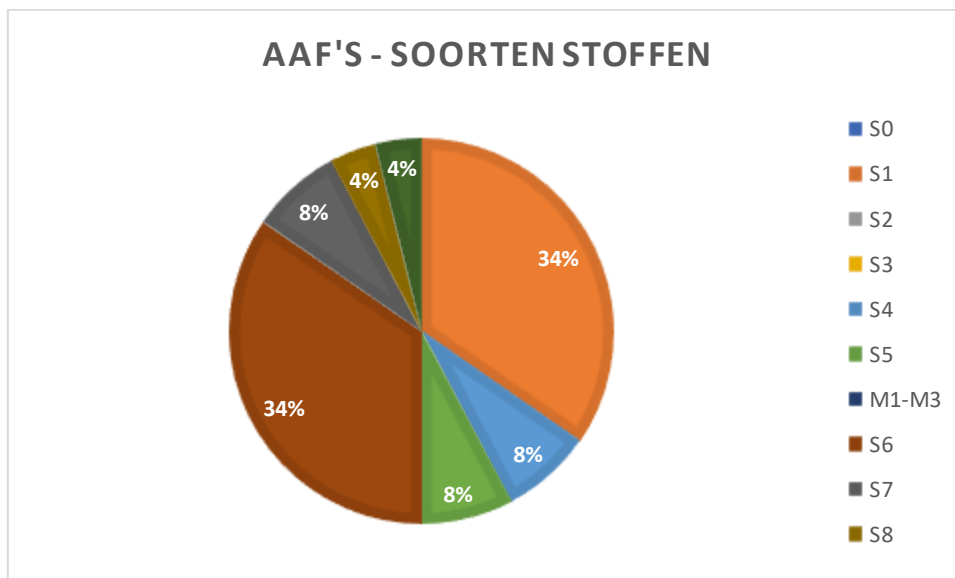
3.5.2 Aangetroffen stoffen (per klasse)

De aangetrokken stoffen zijn zeer divers. De meeste vaststellingen betroffen stimulantia (klasse S6, stoffen waaronder ook methylfenidaat/rilatine en andere stimulerende stoffen zoals amfetamine). Dat was in 9 van de 17 gevallen aangetroffen.

Anabole stoffen vertegenwoordigden eveneens 35% van de aangetroffen stoffen, en werden bij 5 sporters aangetroffen.

Diuretica (S5), hormonale modulators (S4) en narcotica/opioïde pijnstillers (S7) werden elk twee keer aangetroffen, al dan niet in combinatie met andere verboden stoffen.

In slechts één geval ging het om recreatieve drugs (S8 – cannabis). Er werden geen andere gevallen van stoffen gelinkt aan recreatief druggebruik vastgesteld.

Grafiek: taartdiagram verdeling stoffen AAF (in procenten)

Het aantal gerapporteerde stoffen is hoger dan het absoluut aantal afwijkende analyseresultaten, omdat in één monster verschillende klassen van stoffen en verschillende individuele stoffen kunnen aangetroffen worden. Voor de rapportering is tot op het niveau van de klasse van stoffen geteld.

3.5.3 Aantal vaststellingen doorverwezen naar vervolging

Ondanks het positief analyseresultaat kunnen er nog verschillende redenen zijn waarom er geen dopingpraktijk werd begaan.

Zo kan de sporter beschikken over een geldige Toestemming wegens Therapeutische Noodzaak (TTN) of deze retroactief toegekend krijgen wanneer het een breedtesporter betreft. Een TTN laat toe om een verboden stof te gebruiken in het kader van een medische behandeling. Dit komt bijvoorbeeld vaak voor bij de verboden stof *Methylfenidaat*, beter bekend als *rilatine*, dat veelvuldig wordt gebruikt voor de behandeling van aandachtstoornissen zoals ADHD.

Een andere reden kan zijn dat de verboden stof in een toegelaten hoeveelheid en volgens een toegelaten wijze werd gebruikt. Niet alle stoffen op de verboden lijst zijn immers

absoluut verboden. Daar kan bijvoorbeeld een glucocorticosteroïde (cortisone) via een toegelaten toedieningswijze zijn toegediend, wat op zich geen overtreding is.

Daarnaast kan een stof die enkel binnen wedstrijdverband is toegediend maar nog aanwezig is binnen wedstrijdverband, in sommige gevallen nog gedekt worden door een TTN met terugwerkende kracht.

Bij 7 van de 17 positieve monsters beschikte de sporter over een geldige TTN of werd deze achteraf toegekend.

Hiermee rekening houdend, was er bij **10 van de 17 afwijkende monsters sprake van een dopingpraktijk**. Daarnaast werd ook **één geval van weigering van dopingcontrole** gerapporteerd, wat gelijk staat aan een afwijkende bevinding.

Dit komt neer op **11 dopingpraktijken**, te verrekenen naar **0,5%** van de afgenomen monsters, wat in lijn ligt met het vervolgingen in het werkingsjaar 2023, met een lichte daling.

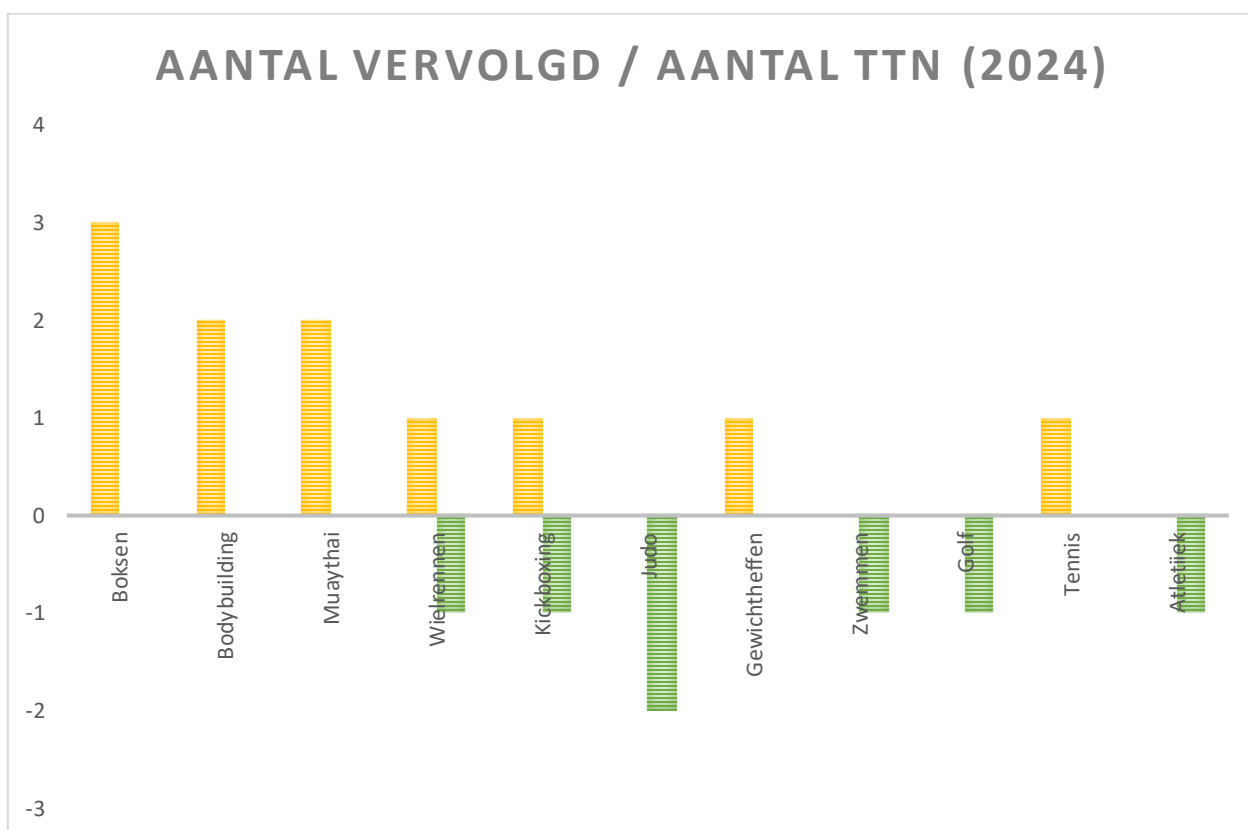
In **1 van de 17 positieve monsters** werden **misbruikstoffen** (recreatieve drugs zoals cannabis en cocaïne) aangetroffen. Het is gekend dat deze stoffen vaak worden gebruikt buiten wedstrijdverband in een context die niet gerelateerd is aan de sportprestaties, maar desondanks blijven deze stoffen wel verboden binnen wedstrijdverband.

In vergelijking met 2023 is dat een significante daling, al zijn de cijfers te beperkt om er een tendens in te kunnen zien.

Aangezien de stoffen enkele dagen na gebruik nog steeds in lichaam aanwezig kunnen zijn, is het mogelijk dat deze stoffen nog worden aangetroffen in monsters die werden afgenomen binnen wedstrijdverband. In dergelijke gevallen is er ook sprake van een dopingpraktijk, maar zal de sporter veelal gesanctioneerd worden met een beperkte uitsluitingsperiode van maximaal drie maanden.

Verdere vaststellingen en duiding:

- ✓ Geen enkele dopingpraktijk werd vastgesteld buiten competitie
- ✓ Geen enkele dopingpraktijk werd weerhouden op basis van het biologisch paspoort als een afwijkende paspoortbevinding
- ✓ **Alle** positieve resultaten waren **binnen wedstrijdverband**.
- ✓ **Muaythai, boksen en kickboksen** leverden de **meeste positieve bevindingen**, zowel absoluut als relatief naar het aantal testen
- ✓ **Bodybuilding is de enige sport waarbij zowel niet-analytische (onttrekken aan controle) als analytische dopingpraktijken** voor vervolging zijn ingeleid. Ook daar blijft verhoudingsgewijs een hoog aantal gevallen ten opzichte van de controle. In die sport zijn ook de meeste verschillende stoffen aangetroffen.

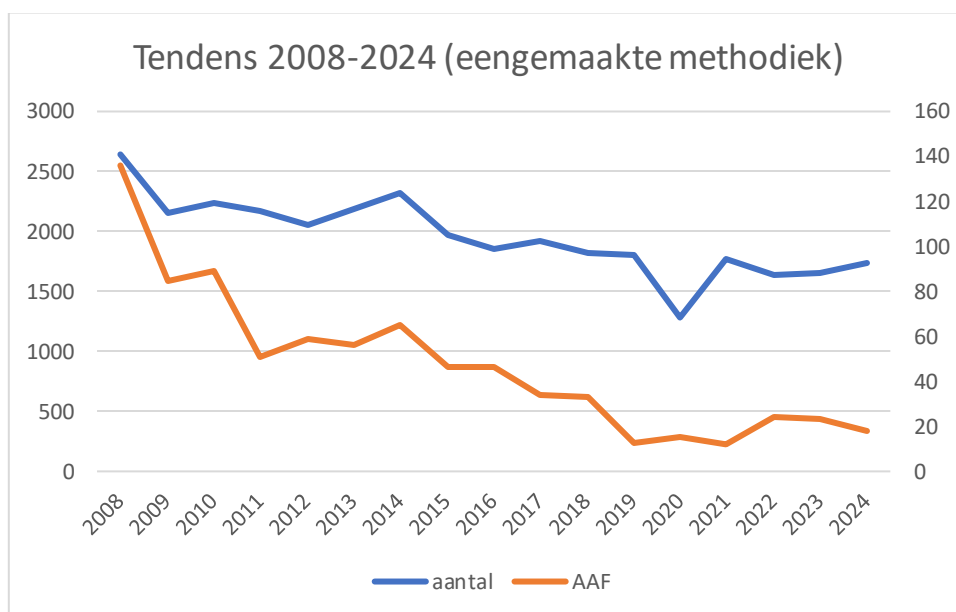
Tabel: aantal vervolgde inbreuken en AAF resultaten gedekt door TTN (de afwijkende resultaten die gedekt zijn door een TTN, zijn weergegeven als minwaarde)

3.6 Meerjarige vergelijking positiviteitsratio en AAF (2008-2024)

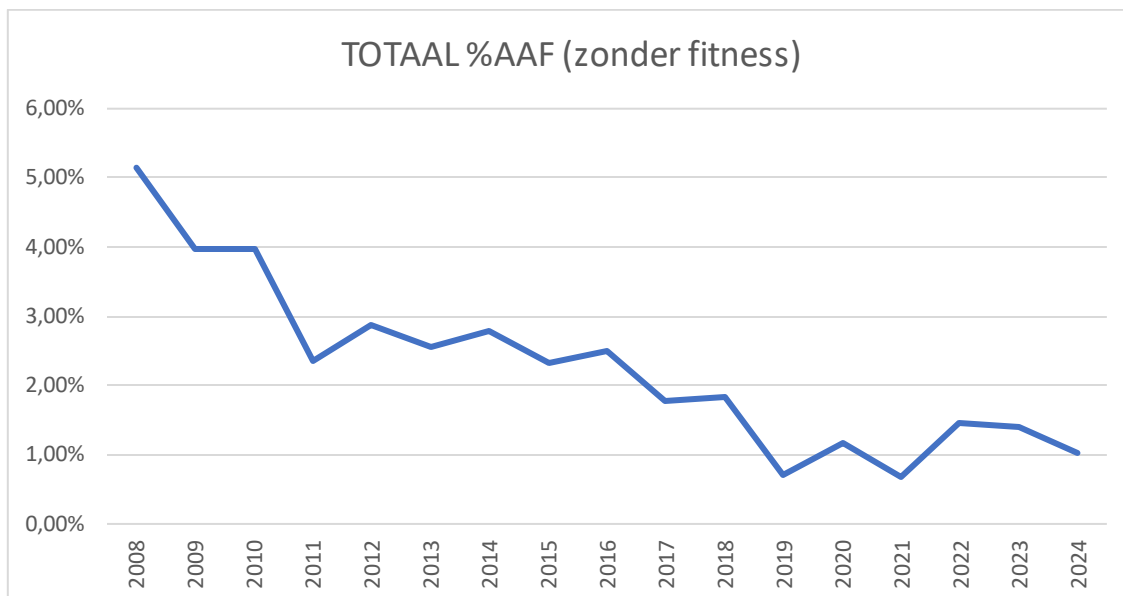
Traditioneel heeft NADO Vlaanderen het percentage afwijkende bevindingen gerapporteerd en gepubliceerd. De methodiek is enigszins gewijzigd. Tot en met 2020 werd het aantal monsters op bloedpaspoort niet meegerekend met het gerapporteerde aantal controles buiten wedstrijdverband. Daardoor werd de ratio berekend op het aantal urinemonsters, zonder het aantal monsters voor het biologisch paspoort.

Vanaf 2021 zijn de cijfers van de monsters voor het biologisch bloedpaspoort mee opgenomen in de geaggregeerde cijfers.

Voor de vergelijkbaarheid over meerder jaren, is de oude methodiek toegepast op de cijfers vanaf 2021 tot en met 2024, en zijn de cijfers weergegeven in onderstaande grafieken.

(Tabel – tendens monsternemingen en AAF – linker-as monsternemingen, rechter-as AAF)

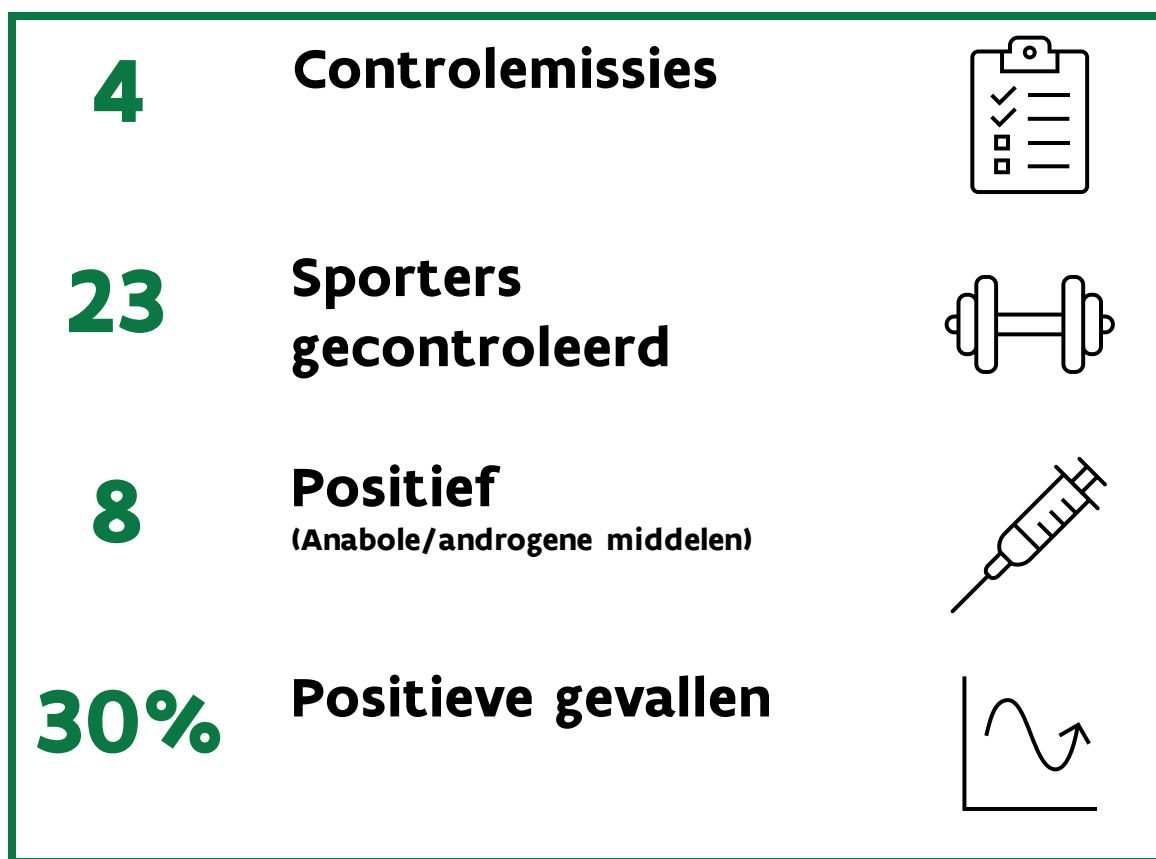

(Tabel – percentage positieve monsternemingen, volgens eengemaakte methodiek (enkel urinestalen), zonder de fitness-controles)

De dalende trend is merkbaar, maar het zou verkeerd zijn om dat cijfer als een absolute indicator van de prevalentie te zien. Er zijn immers factoren die het beeld beïnvloeden, zoals stoffen die van de verboden lijst verdwijnen of op de lijst komen, stoffen waarvan de drempelwaarden wijzigen of de toedieningswijzen bijkomend verboden worden, het aantal vaststellingen waarbij een TTN van toepassing is, en ook het verschuiven van de focus van de controles naar de controles buiten wedstrijdverband, waardoor minder binnen wedstrijdverband wordt gecontroleerd. Dat heeft ook invloed op het absoluut aantal vaststellingen van afwijkende analyseresultaten. Daarnaast blijft altijd een moeilijk te schatten 'dark number' van overtredingen die niet gedetecteerd worden. Dat maakt elke schatting van prevalentie op basis van controlecijfers zeer precair.

3.7 Dopingcontroles binnen de recreatieve niet-competitieve en ongebonden sport

Zoals hierboven al aangegeven kan elke sporter die in georganiseerd verband aan sport doet in Vlaanderen aan een dopingcontrole worden onderworpen, ongeacht het niveau van de sportbeoefening. Het is dus niet van belang dat de sporter ook effectief aan competitie doet. Vanuit een breed preventief gezondheidsbeleid voert NADO Vlaanderen daarom ook dopingcontroles uit bij recreatieve, niet-competitieve sporters, ook al zijn die geen lid van een sportfederatie of sportclub.

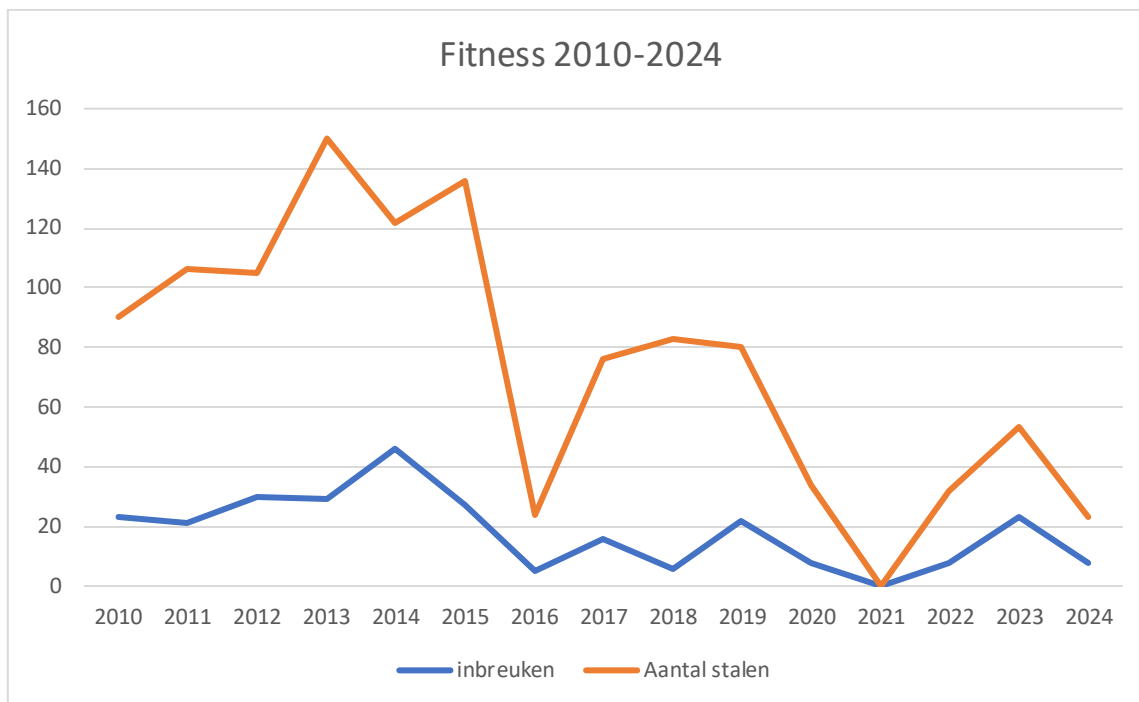

De voornaamste groep sporters die in dit kader wordt gecontroleerd zijn fitnessbeoefenaars. Belangrijk om te benadrukken is wel dat het hier steeds gaat om gerichte controles op basis van concrete informatie over dopingmisbruik en veelal in samenwerking met politie en justitie. Dit is meteen ook een van de verklaringen waarom de controles in de fitness traditioneel een hoger percentage aan afwijkende analyseresultaten opleveren. Doorgaans gaat het over extreem fanatieke bodybuilders.

Door de gerichtheid van de controles mogen deze resultaten echter niet worden veralgemeend naar de volledige populatie van fitnessbeoefenaars. Toch toont het aan dat het probleem van het misbruik van vooral anabole spierversterkende middelen een probleem blijft bij recreatieve sporters, meer specifiek bij sporters die vooral mikken op het verhogen van kracht, spiermassa en het persoonlijk streven naar een gespierd uiterlijk.

- ✓ NADO Vlaanderen voerde in 2024 vier dopingcontrole-opdrachten uit bij fitnessbeoefenaars gespreid over Vlaanderen. Van die vier opdrachten, werden twee opdrachten simultaan uitgevoerd in één bepaalde gemeente.
- ✓ In totaal werden 23 individuele sporters aan monsterneming onderworpen.
- ✓ Van de 23 gecontroleerde sporters testten 8 personen positief.
- ✓ Elk van de 8 overtredingen was gerelateerd aan het gebruik van verboden spierversterkende middelen. Aangezien de analyses zich beperken tot de stoffen die volgens de Verboden Lijst buiten wedstrijdverband verboden zijn, tonen de cijfers geen gebruik van stimulerende middelen (amfetamine-verwante stoffen).

Vanuit een evolutieve analyse, is het aantal afgenomen monsters in 2024 gedaald, met ook een daling in het aantal vaststellingen. De ratio van positieve controles blijft onder de gerichte aanpak wel op ca. 30%.

Tabel: aantal controles in fitness-omgeving met aantal positieve analyses.

Het **aantal controles** is **relatief laag** in vergelijking met de totale fitness-populatie in Vlaanderen. De gericht aanpak richt zich op een bepaald segment, maar zelfs binnen het segment dat zich op krachtsport focust en dus een risicogroep vormt, is het aantal controles nog steeds laag. Het aantal positieve gevallen is **daarom geen indicator van de totale prevalentie**.

Het blijft echter de **perceptie** dat verboden spierversterkende middelen aanwezig blijven bij ongebonden recreatieve en niet-competitieve sporters die zich richten op kracht en uiterlijk. Dergelijke middelen zijn zeer schadelijk door nevenwerkingen op korte termijn en onomkeerbare gezondheidsschade op lange termijn.

Het beperkte programma van controles blijft een ontradend effect hebben, maar tegelijk is het noodzakelijk ook te focussen op algemene gezondheidspreventie. .

3.8 Elitesporters, verblijfsgegevens en verblijfsgegevensinbreuken

Geheel in lijn met de Wereld Anti Doping Code, en in uitvoering van het Antidopingdecreet, beheert NADO Vlaanderen een groep elitesporters die onderworpen zijn aan verblijfsgegevens, met als doel het uitvoeren van dopingcontroles buiten wedstrijdverband. Het gaat enkel om sporters van het hoogste niveau in dopinggevoelige sportdisciplines. De dopinggevoeligheid van de sport wordt daarbij niet enkel ingeschat vanuit de fysieke vereisten van de sport, maar ook vanuit andere factoren zoals mediabelangstelling, economisch belang van de sporttak en algemeen het belang van de sport of sportdiscipline in het Vlaamse sportlandschap.

De doelgroep die NADO Vlaanderen aanhoudt, is de doelgroep van nationaal niveau. Sporters van internationaal niveau kunnen worden opgenomen in de internationale doelgroep die wordt beheerd door de bevoegde Internationale Federatie.

NADO Vlaanderen streeft in de geest van de Code naar zo weinig mogelijk overlapping, om de middelen zo efficiënt mogelijk te besteden in samenwerking met die internationale federaties. Vandaar dat voor bepaalde sporten het aantal Vlaamse prof- of topsporters in een sportdiscipline significant hoger kan liggen dan het aantal sporters in de nationale doelgroep, maar dat hangt samen met de opname in de internationale doelgroep.

3.8.1 Doelgroep NADO Vlaanderen in 2024

Individuele elitesporters worden ingedeeld in een categorie A (de nationaal geregistreerde doelgroep) of categorie C. De elitesporters die in teamverband aan verblijfsgegevensverlichtingen zijn onderworpen, zijn opgenomen in een afzonderlijke doelgroep, namelijk de elitesporters van categorie B.

Enkel de individuele elitesporters van **categorie A** zijn onderworpen aan verblijfsgegevensverplichtingen en dus ook aan controles buiten wedstrijdverband op regelmatige basis.

De samenstelling van de nationaal geregistreerde doelgroep gebeurt in overleg met de sportfederaties. Elk kwartaal bezorgen zij een overzicht van de sporters die aan de criteria van het decreet voldoen, waarna NADO Vlaanderen evalueert en de definitieve beslissing neemt. Tijdens een lopend kwartaal kunnen sporters worden toegevoegd of verwijderd als de omstandigheden dat vereisen. De nationaal geregistreerde doelgroep vormt dus geen statisch maar een dynamisch gegeven.

De samenstelling van de nationaal geregistreerde doelgroep van NADO Vlaanderen in 2024 over de verschillende kwartalen heen wordt in onderstaande tabel weergegeven.

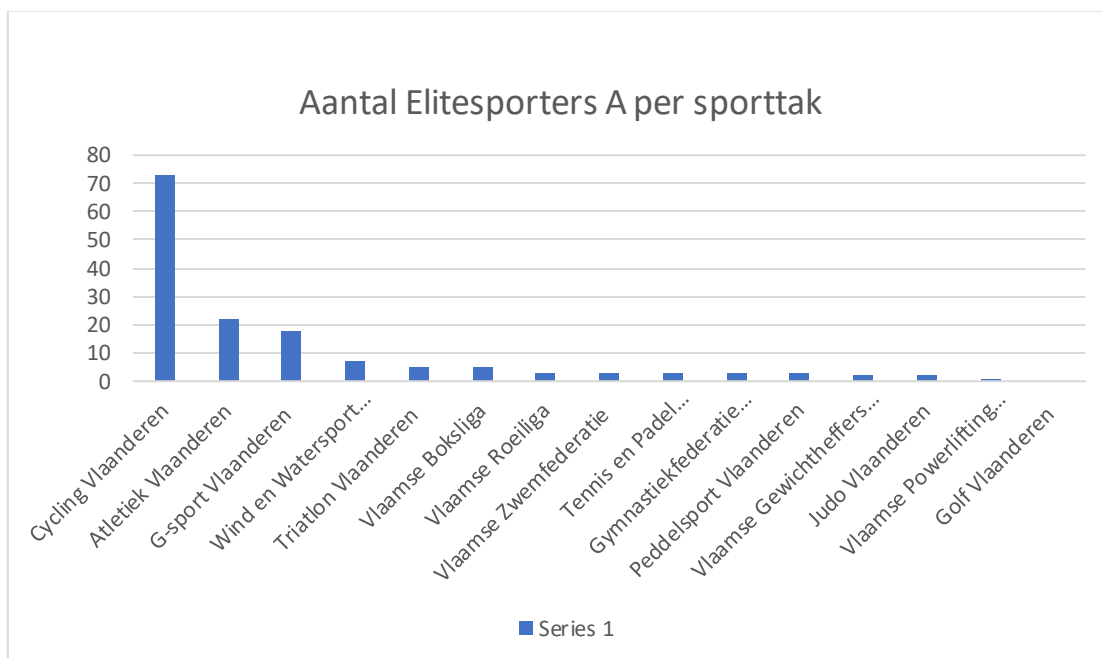
	K1 – 2024	K2 – 2024	K3 -2024	K4 2024
Basis	110	113	144	155
Instroom	25	32	17	8
Uitstroom	-11	-5	-6	-32
Naar testpool IF	-11	0	0	-7
Overgenomen uit testpool IF	0	4	0	0
Netto-verschil	3	31	11	-31
Totaal	113	144	155	124

(Tabel – kolommen geven de kwartalen aan. Bij instroom en uitstroom worden de aantallen als negatief getal weergegeven. In- en uitstroom naar IF betreft sporters die door opname in een internationale testing pool overgedragen worden, of door uitschrijven uit de internationale testing pool opnieuw in de nationale doelgroep onder de bevoegdheid van NADO Vlaanderen komen)

Het gaat hierbij enkel over de Vlaamse sporters die zijn opgenomen in de geregistreerde doelgroep van NADO Vlaanderen. Heel wat Vlaamse sporters die op het allerhoogste niveau actief zijn, worden immers al opgenomen in de geregistreerde doelgroep van hun Internationale Federatie. Zij worden niet gedupliceerd in de geregistreerde doelgroep van NADO Vlaanderen, teneinde de middelen zo efficiënt mogelijk te kunnen inzetten.

3.8.2 Individuele elitesporters onder verblijfsgegevens (categorie A)

In 2024 heeft NADO Vlaanderen **173 individuele sporters** onderworpen aan de verplichting om verblijfsgegevens in te dienen, al dan niet voor de volledige periode van 12 maanden of voor een kortere periode. Voor de duidelijkheid: dat omvat niet de sporters die in een doelgroep van een Internationale Federatie zijn opgenomen.

(Tabel: aantal elitesporters in de geregistreerde doelgroep van NADO Vlaanderen volgens hun aansluiting bij een Vlaamse federatie)

Sporters in het wielrennen vormden de grootste groep (73). Dat zijn niet alle Vlaamse elitesporters in die sport, maar enkel de renners die niet zijn opgenomen in de internationale doelgroep. De internationale elitesporters in het wielrennen behoren tot de internationale geregistreerde doelgroep en zijn niet gedupliceerd in de nationale doelgroep van NADO Vlaanderen. De Internationale Wielerveding (UCI) hanteert immers criteria die leiden tot een zeer ruime vertegenwoordiging van Vlaamse eliterenners en -rensters in de internationale doelgroep. Zo worden alle mannelijke renners van teams in de World Tour en van professionele continentale teams opgenomen in de internationale geregistreerde doelgroep. Ook in andere wielervedingdisciplines zijn Vlaamse renners en rensters opgenomen als internationale elitesporter. In totaal gaat het om meer dan 140 individuele sporters die op die manier al rechtstreeks onder UCI worden gecontroleerd.

De tweede grootste groep wordt gevormd door sporters uit atletiek (22), gevolgd door G-sport (18), zeilen (7), triatlon (5), zwemmen (5) en boksen (5). Ook in die sporten behoren Vlaamse sporters tot de internationale elitesporters, al zijn die aantallen aanzienlijk lager dan bij het wielrennen. Het belangrijkste criterium is namelijk het bezit van een profcontract.

3.8.3 Verblijfsgegevens op collectieve basis in teamsporten (categorie B)

Volgens de van kracht zijnde regelgeving voor het werkjaar 2024, werden de deelnemende clubs in de **hoogste divisies van voetbal en basketbal** aan verblijfsgegevens en OOC-controles onderworpen. Andere ploegsporten komen voorlopig niet in aanmerking omdat ze onvoldoende (< 50%) professionele spelers in hun competitie hebben.

- In het **voetbal** ging het om 10 Vlaamse clubs in seizoen 2023-2024 en 12 Vlaamse clubs in 2024-2025;
- In het **basketbal** ging het om telkens 7 Vlaamse clubs (seizoenen 2023-2024 en 2024-2025).

3.9 Inbreuken op de verblijfsgegevens

3.9.1 Inbreuken door individuele elitesporters (categorie A)

Voor sporters die verzuimen hun verblijfsgegevens tijdig in te dienen of een onvolledige aangifte van verblijfsgegevens indienen, kan een aangifteverzuim worden geregistreerd. Dat kan ook als een sporter niet tijdig de ingediende verblijfsgegevens aanpast aan gewijzigde omstandigheden, waardoor een controle niet kon doorgaan. Daarnaast kan een inbreuk op de verblijfsgegevens ook worden geregistreerd als een sporter niet onmiddellijk beschikbaar was tijdens het verplichte dagelijkse 1-uur tijdslot.

Een inbreuk op de verblijfsgegevens is op zich geen dopingovertreding, maar een feitelijke vaststelling van een tekortkoming in de plicht om verblijfsgegevens op te geven en accuraat te houden. Enkel als er drie inbreuken geregistreerd zijn in een aaneengesloten periode van twaalf maanden, is er sprake van een dopingovertreding.

Bij de sporters van categorie A werden er in 2024 in totaal **26 inbreuken** op de verblijfsgegevens vastgesteld, in elk van de 26 gevallen werd de inbreuk ook effectief geregistreerd.

- ✓ In 5 van de 26 geregistreerde gevallen ging het om een aangifteverzuim (geen tijdige aangifte of niet tijdig actualiseren van de aangifte, niet gekoppeld aan 1-uur tijdslot).
- ✓ In 21 van de 26 gevallen ging het om een gemiste test (sporter niet beschikbaar voor dopingcontrole tijdens het 1-uur tijdslot).
- ✓ In geen enkele van de gevallen werden binnen de twaalf maanden drie opeenvolgende inbreuken op de verblijfsgegevens vastgesteld die zouden kunnen leiden tot verdere gevolgen.

3.9.2 Inbreuken door teams (elitesporters categorie B – collectieve verblijfsgegevens via ploegverantwoordelijke)

Een niet-nakoming voor elitesporters van categorie B heeft geen directe gevolgen, tenzij bij opeenvolging van inbreuken. Wanneer meerdere opeenvolgende inbreuken worden vastgesteld dan kunnen één of meerdere elitesporters van het team worden verplicht om gedurende zes maanden dezelfde verblijfsgegevensverplichtingen na te leven als elitesporters van categorie A.

Voor de teams die op collectieve basis verblijfsgegevens indienen, zijn er in 2024 **vijf niet-nakomingen geregistreerd**.

4. Onderzoeken naar dopingpraktijken

Het onderzoek naar en het detecteren van dopingpraktijken gebeurt traditioneel aan de hand van dopingcontroles. Het uitgebreid dopingcontroleprogramma, zoals hoger uiteengezet, toont aan dat ook vandaag de dag dopingpraktijken nog steeds hoofdzakelijk worden opgespoord via dopingcontroles.

Dopingcontroles op zich zijn noodzakelijk, maar ook vanuit WADA wordt in toenemende mate de nadruk gelegd op het verzamelen en analyseren van informatie om niet alleen het programma van dopingcontroles te verfijnen en te optimaliseren, maar ook om buiten de dopingcontroles zelf te pogen dopingpraktijken vast te stellen. Een dopingpraktijk houdt immers meer in dan louter een positief urine- of bloedstaal.

Dat alles kadert in het continu streven naar efficiënte en effectieve inzet van middelen om het antidopingprogramma optimaal af te stemmen op de realiteit. Het blijft noodzakelijk om controles uit te voeren, maar het is even noodzakelijk om de middelen in te zetten waar het risico op dopinggebruik het grootst is. Daarbij zijn informatie gestuurde controles en testplanning essentiële instrumenten.

Voor deze informatievergaring doet NADO Vlaanderen beroep op externe partners zoals politie en parket, maar even goed op de (Vlaamse) burger die via ons meldpunt informatie over mogelijke dopingpraktijken kenbaar kan maken.

4.1 Meldpunt doping

4.1.1 Algemeen kader

Sinds de lancering van de vernieuwde website van NADO Vlaanderen in 2021 kan elke persoon melding doen van mogelijke dopingpraktijken via het *Meldpunt Dopingmisbruik* (<https://www.dopingvrij.vlaanderen/meldpunt-dopingmisbruik/>). In het verleden was het al mogelijk om informatie te melden aan NADO Vlaanderen, maar er was nood aan een laagdrempelige toepassing die ervoor zorgt dat alle nuttige informatie centraal kan ontvangen en verwerkt worden.

Door middel van een webformulier kan elke persoon die meent weet te hebben van een dopingpraktijk, of die getuige is geweest van mogelijke doping-gerelateerde feiten, daarvan melding maken. Een melding kan anoniem, of een persoon kan ook vragen verder gecontacteerd te worden om in gesprek te gaan met NADO Vlaanderen.

Daarnaast kan een melding ook rechtstreeks gemeld zijn aan NADO Vlaanderen via email, of kan een melding aan een andere anti-dopingorganisatie doorgestroomd zijn naar NADO Vlaanderen wegens een link met Vlaanderen.

Elke melding wordt in strikt vertrouwen behandeld. NADO Vlaanderen neemt elke melding ernstig. Een melding wordt geanalyseerd op betrouwbaarheid, detail en bruikbaarheid van de informatie, en telkens wordt een aanbeveling geformuleerd om te ageren op de informatie. Zelfs informatie die initieel niet leidt tot een directe actie, kan nuttig blijken in een breder kader. Elke informatie wordt na weging van de ernst en betrouwbaarheid van de informatie opgenomen in de risicoanalyse wat kan uitmonden in verhoogde waakzaamheid voor de sport of discipline in het algemeen, of rond bepaalde sportverenigingen of begeleiders. Als de melding zeer concreet is, kan NADO Vlaanderen ook een direct gevolg verbinden aan de melding, door middel van een gerichte controle of een aanpassing van het spreidingsplan.

4.1.2 Meldingen 2024

NADO Vlaanderen ontving in totaal 41 meldingen in 2024. Dat is een lichte daling ten opzichte van 2023 (-11). Van de ontvangen meldingen kwamen er 38 via de website en 3 via andere kanalen.

Van de 41 meldingen zijn 32 unieke meldingen weerhouden (de overige 9 meldingen waren meervoudige meldingen die vermoedelijk door dezelfde persoon op verschillende tijdstippen werden doorgestuurd).

- ✓ 3 meldingen gaven aanleiding tot onmiddellijke actie
- ✓ 8 meldingen werden opgenomen als aanbeveling voor het testdistributieplan
- ✓ 5 meldingen werden omwille van mogelijke strafrechtelijke inbreuken gedeeld met de gerechtelijke instanties
- ✓ 3 meldingen werden opgenomen als informatie ter ondersteuning fitness-controles
- ✗ 8 meldingen werden onderzocht, maar zonder concreet gevolg
- ✗ 4 meldingen waren kennelijk ongegrond
- ✗ 1 melding betrof andere inbreuken dan doping

Naast de informatie die via het meldingsplatform is ontvangen, analyseert NADO Vlaanderen ook alle andere beschikbare informatie. Dat kan gaan over publiek beschikbare informatie, maar ook bijkomende informatie die naar aanleiding van dopingcontroles, analyses of biologische paspoorten van sporters naar voor komt en nuttig kan zijn om controles nog gericht en efficiënter uit te voeren.

Het bekijken en analyseren van informatie behoort tot de dagelijkse werking van NADO Vlaanderen. Die verwerking verloopt strikt volgens de regels van de privacy en kadert binnen de rechtmatige verwerking van informatie voor het uitvoeren van het antidopingbeleid, als taak van algemeen belang.

4.2 Samenwerking met federale diensten, politie en parket

NADO Vlaanderen staat voor een multidisciplinaire aanpak voor het bestrijden van humane doping.

De dopingbestrijding in Vlaanderen draait hoofdzakelijk rond de uitvoering van de Code van het WADA, dat via het Antidopingdecreet uitmondt in een systeem van dopingcontroles en tuchtstraffen die opgelegd worden door onpartijdige disciplinaire instanties. Maar naast de disciplinaire sancties van het Antidopingdecreet hangt doping ook vaak samen met strafrechtelijk strafbare handelingen, niet enkel via het Antidopingdecreet maar ook via federale wetgeving inzake geneesmiddelen, psychotrope stoffen en andere drugs, en hormonale substanties.

Om de samenwerking te optimaliseren, is al in 2019 een samenwerkingsprotocol afgesproken tussen de 4 NADO's van België, het college van Procureurs-generaal, en de federale politie met het oog op de doorstroming van informatie over dopingpraktijken naar de federale politie en de parketten. Het protocol is operationeel, en heeft ook in het afgelopen werkingsjaar bijgedragen aan een gestructureerde samenwerking.

Ook in 2019 is binnen het mandaat van de vroegere Multidisciplinaire Hormonencel, die onder de nieuwe benaming Pharma- and Food Crime Platform (PFCP) werd verdergezet, een opening gemaakt voor deelname door een verbindingssambtenaar van de 4 NADO's in België. Het platform heeft zelf geen bevoegdheden voor het organiseren van terreinacties, maar is het platform bij uitstek om via een multidisciplinair overleg een gecoördineerde aanpak van het fenomeen van illegale handel of verspreiding van verboden stoffen of methodes zoals voorzien in de dopingreglementering op te zetten. De samenwerking loopt, en is zelfs internationaal gepercipieerd als een goede praktijk in de samenwerking tussen NADO's en gerechtelijke en politionele diensten in de bredere bestrijding van doping.

In 2024 heeft NADO Vlaanderen de samenwerking met politiediensten en andere inspectiediensten doorgezet. In het kader van Operatie SHIELD van Europol, heeft NADO Vlaanderen actief meegewerkt aan de bestrijding van doping in een breder kader.

De gerapporteerde cijfers onder de rubriek “*Dopingcontroles binnen de recreatieve niet-competitieve en ongebonden sport*” van dit verslag, tonen aan dat de gerichte aanpak wel degelijk resultaten oplevert.

NADO Vlaanderen wil zich verder als een betrouwbare partner opstellen van andere inspectiediensten, politiediensten en gerechtelijke instanties binnen een geïntegreerde aanpak van het fenomeen.

5. Disciplinaire afhandeling dopingpraktijken

Als bepaalde analytische of niet-analytische vaststellingen wijzen op een mogelijke dopingpraktijk, kan NADO Vlaanderen het nodige onderzoek voeren en, als er voldoende elementen aanwezig zijn, vervolging opstarten.

Dopingpraktijken die aan de hand van de analytische laboresultaten kunnen worden vastgesteld, zijn het gebruik van een verboden stof of een verboden methode en een de aanwezigheid van een verboden stof in het monster. De aanwezigheid van een verboden stof is een op zichzelf staande dopingpraktijk.

Andere dopingpraktijken, zoals ontwijken van een dopingcontrole, bedrog bij de dopingcontrole, verzuim om zich aan de controle te onderwerpen, bezit of toediening van verboden stoffen of methoden, handel in die stoffen of methoden, de verboden samenwerking met dopinggeschorste personen of het bedreigen van klokkenluiders kunnen eveneens worden vervolgd. Daarbij zullen niet-analytische vaststellingen de basis vormen voor het opstarten van een disciplinaire procedure.

Ten slotte kan een elitesporter die aan verblijfsgegevens is onderworpen, vervolgd worden voor drie opeenvolgende inbreuken op de verblijfsgegevens (gemiste controles of aangifteverzuimen) binnen een periode van twaalf maanden.

5.1 Analytisch vastgestelde dopingpraktijken

5.1.1 Sancties op grond van afwijkende analyseresultaten

De disciplinaire afhandeling van een positieve dopingcontrole verloopt via een juridische procedure die diverse tussenstappen kent. De lengte van de procedure wordt zo kort mogelijk gehouden, maar de verschillende te doorlopen stappen waarbij de verklaringen van de sporter zorgvuldig getoetst worden aan het feitenmateriaal en waarbij de rechten van de sporter in acht worden genomen, kunnen ertoe leiden dat de sanctie niet noodzakelijk in hetzelfde werkingsjaar wordt opgelegd. Vandaar dat de vervolgingscijfers apart worden gerapporteerd, en de cijfers niet gelijk lopen met het aantal vaststellingen van dopingpraktijken en ingestelde vervolgingen in het werkingsjaar waarover in dit activiteitenverslag wordt gerapporteerd.

Hoger werd reeds aangegeven dat er in 2024 17 afwijkende analyseresultaten en 1 niet-analytische dopingpraktijk werden geregistreerd binnen de georganiseerde competitiesport die ook aanleiding gaven tot het openen van een disciplinair dossier. De gevallen waarbij vervolging werd ingesteld, zijn opgenomen onder de controlecijfers.

Omdat bepaalde procedures nog niet waren afgerond per 1 januari 2025, corresponderen de effectieve cijfers van opgelegde disciplinaire maatregelen niet met de controlecijfers.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de sancties die voor de analytische dopingpraktijken werden opgelegd in de disciplinaire dossiers binnen de georganiseerde competitiesport die in 2024 volledig werden afgerond.

	Geen sanctie (TTN)	Berisping	< 2 jaar uitsluiting	2 jaar uitsluiting	2 - 4 jaar uitsluiting	4 jaar uitsluiting	> 4 jaar uitsluiting
Specifieke stoffen	7	0	1	3	0	0	0
Niet-specifieke stoffen	0	0	0	0	1	2	0
Misbruikstoffen	0	0	1	0	0	0	1

Deze cijfers hebben betrekking op de afwijkende analyseresultaten waarvoor het disciplinair dossier in 2024 volledig werd afgerond.

De verschillende vorken geven een indicatie van de ernst van de inbreuken gevolgd door de procedure:

- Sancties van **vier jaar uitsluiting** (of meer) worden uitsluitend opgelegd voor opzettelijke overtredingen. Bij niet-specifieke stoffen moet een sporter opzettelijkheid weerleggen, bij specifieke stoffen is het aan NADO Vlaanderen om opzet te bewijzen. Bij een sanctie van vier jaar, is dus het bewijs van het ontbreken of aanwezig zijn van opzet, naargelang de aard van de stof, niet geleverd.
- Een **sanctie van twee jaar zonder vermindering** wordt opgelegd als de inbreuk niet opzettelijk is (hetzij door sporter bewezen, hetzij niet aangedragen door NADO Vlaanderen), maar er geen verminderde schuldgraad is. Dat is ook het geval als de sporter niet kan aantonen hoe de stof in het lichaam is gekomen.
- Sancties van **minder dan twee jaar uitsluiting** tot een berisping, zijn per definitie van toepassing bij onopzettelijke dopinginbreuken, waarbij wegens verzachtende omstandigheden de sporter aantoont dat hij een verminderde schuldgraad had.
- Specifiek voor **misbruikstoffen** is er nog een onderscheid tussen gebruik buiten wedstrijdverband (3 maanden of 1 maand bij het volgen van een aanvaard behandelprogramma) en binnen wedstrijdverband (tussen 12 maanden en twee jaar). Wat niet uitsluit dat bij opzettelijk en sportgerelateerd gebruik van een misbruikstof, alsnog een sanctie van vier jaar kan worden opgelegd (zie hierboven).

In de procedure is voorzien dat een sporter voorafgaand aan een hoorzitting in de fase van de tenlastelegging, dat is na afweging van alle elementen door NADO Vlaanderen en bij afronding van het administratief dossier, een vordering ontvangt van NADO Vlaanderen. Die vordering, het eigenlijke sanctievoorstel, kan ook minnelijk aanvaard worden door de sporter tegen wie de sanctie wordt gevorderd. In dat geval komt er geen hoorzitting meer, maar een gesloten zitting waarbij de bevoegde disciplinaire instantie de wettigheid van de procedure controleert, en desgevallend de sanctie bekrachtigt.

- **De sancties van meer dan twee jaar maar minder dan vier jaar** wijzen op overtredingen die als opzettelijk zijn weerhouden, maar waarbij de sporter een vermindering heeft gekregen met één jaar, door geen betwisting te voeren. Die vermindering is op grond van het Antidopingdecreet van toepassing als de sporter het sanctievoorstel van NADO Vlaanderen met een gevorderde uitsluiting van vier jaar of meer aanvaardt, en afziet van een hoorzitting. Die procedure is ingevoerd met de WADA Code 2021 en sporters lijken steeds meer van deze mogelijkheid gebruik te maken om hun zaak efficiënter, dat is zonder hoorzitting, af te handelen.
- Dezelfde procedure als hierboven is ook van toepassing bij vorderingen van twee jaar of minder, maar in die gevallen levert het aanvaarden van het sanctievoorstel geen reductie van de uiteindelijke uitsluiting op.

5.1.2 Atypische analyseresultaten

Naast afwijkende analyseresultaten kan er ook sprake zijn van een atypisch analyseresultaat. Dergelijke analyseresultaten noodzaken verder onderzoek. Dat is bijvoorbeeld het geval als in de biologische waarden een atypisch resultaat wordt vastgesteld. Pas nadat uit onderzoek blijkt dat er een mogelijke dopingpraktijk kan worden aangetoond, kan de bevinding als een afwijkend resultaat worden gekwalificeerd, wat kan leiden tot vervolging.

In 2024 werden er **geen atypische analyseresultaten** ontvangen en werden bijgevolg geen procedures opgestart. Dat houdt rekening met het feit dat een atypische bevinding die aan confirmatieprocedure is onderworpen, is omgevormd tot een negatief resultaat als de atypische bevinding niet tot een afwijkend resultaat leidt.

5.1.3 Afwijkende paspoortbevindingen

Een afwijkend paspoortresultaat kadert in het programma van het Biologisch Paspoort dat is opgezet om afwijkingen in het biologisch profiel van de sporter te monitoren om mogelijke dopingpraktijken vast te stellen.

In 2024 zijn **geen afwijkende paspoortbevindingen** ontvangen die leidden tot het openen van een inbreukdossier wegens een dopingpraktijk.

De afwezigheid van inbreuken op basis van het biologisch paspoort betekent niet dat het programma van het biologisch paspoort niet zou werken. Een afwijkende paspoortbevinding kan resulteren in een inbreuk, maar evengoed is het biologisch paspoort ook dienstig voor het opzetten van gerichte controles en het verfijnen van de testplanning met het oog op het vaststellen van dopingpraktijken, voor zover de waarden in het biologisch paspoort het gevolg zouden zijn van het gebruik van doping.

5.2 Niet-analytische dopingpraktijken

Zoals hoger aangegeven kan een dopingpraktijk ook uit andere handelingen of gedragingen bestaan dan een positief analyseresultaat. Sporters en hun begeleiders kunnen zich ook schuldig maken aan niet-analytische dopingpraktijken zoals bedrog of de handel in dopingmiddelen. Om deze dopingpraktijken op te sporen kan NADO Vlaanderen alle onderzoeksmiddelen aanwenden die het ter beschikking heeft.

In 2024 heeft NADO Vlaanderen **één vaststelling gedaan van niet-analytische dopingpraktijken**. Het ging daarbij om een weigering van een sporter om een dopingcontrole te ondergaan.

6. Overzichtstabel dopingcontroles NADO Vlaanderen 2024

De geconsolideerde statistieken zijn afzonderlijk te consulteren via de website van NADO Vlaanderen, onder de rubriek statistieken

Legende bij de gebruikte terminologie

Sport: de sporttak volgens de lijst gehanteerd door WADA;

Discipline: de discipline die een onderverdeling is voor een sport volgens de sporttakkenlijst van het WADA;

Urine IC: (aantal) unieke urinemonsters afgenomen binnen wedstrijdverband (zijnde de dag van de wedstrijd, tot aan het einde van de monsterneming gestart bij het einde van de wedstrijd);

Urine OOC: (aantal) unieke urinemonsters afgenomen buiten wedstrijdverband;

BP IC: (aantal) unieke bloedmonsters afgenomen binnen wedstrijdverband;

BP OOC: (aantal) unieke bloedmonsters afgenomen buiten wedstrijdverband, steeds ook in combinatie met het Biologisch Paspoortprogramma;

Afwijkend analyseresultaat - AAF: alle analyseresultaten van een WADA-geaccrediteerd dopingcontrolelaboratorium waarin de aanwezigheid van een verboden stof in de urine of het bloed van een sporter wordt vastgesteld;

Atypische bevinding - ATF: een atypisch resultaat, als dusdanig door het WADA-geaccrediteerde labo gerapporteerd, waarbij bijkomend onderzoek nodig is om na te gaan of er wel degelijk een dopingpraktijk is gepleegd. Atypische bevindingen die geleid hebben tot een AAF worden niet afzonderlijk gerapporteerd;

TTN: het aantal positieve monsternemingen, gedekt door een Toestemming wegens Therapeutische toestemming (proactief of retroactief), en bijgevolg geen dopingpraktijk (weergegeven als negatief getal);

Disciplinair: aantal monsternemingen die aanleiding gaf tot het openen van een disciplinair dossier en vervolging voor dopingpraktijken;

Vervolging: aantal inbreukdossier dat effectief naar vervolging is verwezen.

Referenties:

[Wat staat er op de WADA-dopinglijst? | dopingvrij.vlaanderen.](https://www.dopingvrij.vlaanderen/) / <https://www.dopingvrij.vlaanderen/wat-mag-niet/wada-dopinglijst/>
[Bekijk de NADO-statistieken | dopingvrij.vlaanderen](https://www.dopingvrij.vlaanderen/statistieken/) / <https://www.dopingvrij.vlaanderen/statistieken/>

Verwijzingen naar de Verboden Lijst

Altijd verboden:

- S0. Niet-goedgekeurde stoffen
- S1. Anabole middelen
- S2. Peptide hormonen, groeifactoren, aanverwante stoffen en mimetica
- S3. Bèta-2 agonisten
- S4. Hormonale metabole modulators
- S5. Diuretica en maskerende middelen

M1 – M2 – M3. Verboden methoden

Enkel verboden in wedstrijd

- S6. Stimulantia
- S7. Narcotica
- S8. Cannabinoïden
- S9. Glucocorticoïden

Enkel bepaalde sporten

- P1. Bètablokkers

6.1 TABEL 1 - dopingcontroles NADO Vlaanderen 2024 geconsolideerd

Sport	Discipline	Totaal	Urine IC Test	Urine OOC Test	Bloed IC Test	Bloed OOC Test	Bloed Paspoort IC Test	Bloed Paspoort OOC Test	NT ANAL	AAF	%AAF	ATF	%ATF	APF	%APF	Vervolgd	TTN	%vervolgd	S0	S1	S2	S3	S4	S5	M1- M3	S6	S7	S8	S9	P1
Algemeen totaal		2005	984	754	0	2	5	260	1	17	0,8%	0	0,0%	0	0,0%	11	7	0,5%	0	9	0	0	2	2	0	9	2	1	0	1
Zwemmen		49	42	7	0	0	0	0	0	1	2,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	1	0,0%								1				
	Lange afstand (800m en meer)	6	6	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
	Middenafstand (200-400m)	19	18	1	0	0	0	0	0	1	5,3%	0	0,0%	0	0,0%	0	1	0,0%								1				
	Sprint (100m of minder)	24	18	6	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Boogschieten		1	0	1	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Atletiek		322	194	92	0	2	0	34	0	1	0,3%	0	0,0%	0	0,0%	0	1	0,0%								1				
	Meerkamp	15	12	3	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
	Sprongen	34	25	9	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
	Lange afstand (3000m of meer)	119	75	21	0	2	0	21	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
	Middenafstand (800-1500m)	51	25	13	0	0	0	13	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
	Sprint (400m of minder)	79	45	34	0	0	0	0	0	1	1,3%	0	0,0%	0	0,0%	0	1	0,0%								1				
	Werpnummers	24	12	12	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Autosport (Rally)		6	6	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Para-Badminton (G-sport)		2	0	2	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Basketbal (5x5)		142	21	121	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Bodybuilding		23	23	0	0	0	0	0	1	1	4,3%	0	0,0%	0	0,0%	2	0	8,7%		4					1					
Boksen		45	30	15	0	0	0	0	0	3	6,7%	0	0,0%	0	0,0%	3	0	6,7%		3			1	1						
Kano (sprint 200m)		8	0	8	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Wielrennen		824	389	223	0	0	5	207	0	2	0,2%	0	0,0%	0	0,0%	1	1	0,1%		1						2	1			
	BMX	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
	Cyclo-Cross	258	134	60	0	0	4	60	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												

Jaarverslag NADO Vlaanderen – werkingsjaar 2024

|--|

Jaarverslag NADO Vlaanderen – werkingsjaar 2024

Sport	Discipline	Totaal	Urine IC Test	Urine OOC Test	Bloed IC Test	Bloed OOC Test	Bloed Paspoort IC Test	Bloed Paspoort OOC Test	NT ANAL	AAF	%AAF	ATF	%ATF	APF	%APF	Vervolgd	TTN	%vervolgd	S0	S1	S2	S3	S4	S5	M1- M3	S6	S7	S8	S9	P1
Para-atletiek (G-sport)		10	6	4	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Para-zwemmen (G-sport)		6	0	6	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Powerlifting		15	12	3	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Roeien		24	12	6	0	0	0	6	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Zeilen		8	0	8	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Tafeltennis		4	0	4	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Para-tafeltennis (G-sport)		3	0	3	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Tafeltennis		1	0	1	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Tennis		33	24	9	0	0	0	0	0	1	3,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	0	3,0%										1		
Triatlon		70	44	13	0	0	0	13	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Duatlon		12	12	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Triatlon		58	32	13	0	0	0	13	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Volleybal		16	16	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0	0,0%												
Gewichtheffen		22	16	6	0	0	0	0	0	1	4,5%	0	0,0%	0	0,0%	1	0	4,5%									1			

6.2 TABEL 2 - dopingcontroles NADO Vlaanderen 2024 – Vervolging en stoffen

Sport	Totaal	NT ANAL	AAF	%AAF	Vervolg d	TTN	%vervolg d	S0	S1	S2	S3	S4	S5	M1-M3	S6	S7	S8	S9	P1
Algemeen totaal	2005	1	17	0,8%	10	7	0,5%	0	9	0	0	2	2	0	9	2	1	0	1
Zwemmen	49	0	1	2,0%	0	1	0,0%								1				
Boogschieten	1	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Atletiek	322	0	1	0,3%	0	1	0,0%								1				
Autosport (Rally)	6	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Para-Badminton (G-sport)	2	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Basketbal (5x5)	142	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Bodybuilding	23	1	1	4,3%	2	0	8,7%		4				1						
Boksen	45	0	3	6,7%	3	0	6,7%		3			1	1						
Kano (sprint 200m)	8	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Wielrennen	824	0	2	0,2%	1	1	0,1%		1						2	1			
Paardensport	7	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Hockey (veldhockey)	12	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Voetbal	268	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Golf	13	0	1	7,7%	0	1	0,0%												1
Gymnastiek	22	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Handbal	4	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Judo	18	0	2	11,1%	0	2	0,0%								2				
Kickboxing	18	0	2	11,1%	1	1	5,6%		1			1			1				
Moderne vijfkamp	1	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Motorracen (motocross)	6	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Muaythai	6	0	2	33,3%	2	0	33,3%								2				
Para-atletiek (G-sport)	10	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Para-zwemmen (G-sport)	6	0	0	0,0%	0	0	0,0%												

Jaarverslag NADO Vlaanderen – werkingsjaar 2024

Sport	Totaal	NT ANAL	AAF	%AAF	Vervolg d	TTN	%vervolg d	S0	S1	S2	S3	S4	S5	M1-M3	S6	S7	S8	S9	P1
Powerlifting	15	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Roeien	24	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Zeilen	8	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Tafeltennis	4	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Tennis	33	0	1	3,0%	1	0	3,0%										1		
Triatlon	70	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Volleybal	16	0	0	0,0%	0	0	0,0%												
Gewichtheffen	22	0	1	4,5%	1	0	4,5%									1			

6.3 TABEL 3 - dopingcontroles NADO Vlaanderen – controles en analyses

Sport	Discipline	Totaal	Urine IC Test	Urine OOC Test	Bloed IC Test	Bloed OOC Test	Bloed Paspoort IC Test	Bloed Paspoort OOC Test	DBS IC Test	DBS OOC Test	ERA IC Test	ERA IC %	ERA OOC Test	ERA OOC %	GHRFs IC Test	GHRFs IC %	GHRFs OOC Test	GHRFs OOC %
Algemeen totaal		2005	984	754	0	2	5	260	0	0	304	30,9%	176	23,3%	105	10,7%	69	9,15%
Zwemmen		49	42	7	0	0	0	0	0	0	9	21,4%	1	14,3%	4	9,5%	1	14,29%
	Lange afstand (800m en meer)	6	6	0	0	0	0	0	0	0	3	50,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%
	Middenafstand (200-400m)	19	18	1	0	0	0	0	0	0	4	22,2%	0	0,0%	2	11,1%	0	0,00%
	Sprint (100m of minder)	24	18	6	0	0	0	0	0	0	2	11,1%	1	16,7%	2	11,1%	1	16,67%
Boogschieten		1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%
Atletiek		322	194	92	0	2	0	34	0	0	63	32,5%	23	25,0%	21	10,8%	11	11,96%
	Meerkamp	15	12	3	0	0	0	0	0	0	2	16,7%	0	0,0%	2	16,7%	0	0,00%
	Sprongen	34	25	9	0	0	0	0	0	0	3	12,0%	1	11,1%	5	20,0%	1	11,11%
	Lange afstand (3000m of meer)	119	75	21	0	2	0	21	0	0	44	58,7%	14	66,7%	2	2,7%	1	4,76%
	Middenafstand (800-1500m)	51	25	13	0	0	0	13	0	0	9	36,0%	4	30,8%	2	8,0%	1	7,69%
	Sprint (400m of minder)	79	45	34	0	0	0	0	0	0	5	11,1%	3	8,8%	8	17,8%	6	17,65%
	Werpnummers	24	12	12	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	1	8,3%	2	16,7%	2	16,67%
Autosport (Rally)		6	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%
Para-Badminton (G-sport)		2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%
Basketbal (5x5)		142	21	121	0	0	0	0	0	0	2	9,5%	12	9,9%	3	14,3%	12	9,92%
Bodybuilding		23	23	0	0	0	0	0	0	0	1	4,3%	0	0,0%	6	26,1%	0	0,00%
Boksen		45	30	15	0	0	0	0	0	0	5	16,7%	2	13,3%	3	10,0%	2	13,33%
Kano (sprint 200m)		8	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	1	12,5%	0	0,0%	1	12,50%
Wielrennen		824	389	223	0	0	5	207	0	0	176	45,2%	104	46,6%	43	11,1%	17	7,62%
	BMX	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	20,00%
	Cyclo-Cross	258	134	60	0	0	4	60	0	0	39	29,1%	21	35,0%	15	11,2%	5	8,33%
	Mountain Bike Endurance	14	12	1	0	0	0	1	0	0	4	33,3%	1	100,0%	2	16,7%	0	0,00%
	Para-wielrennen (G-sport)	48	0	24	0	0	0	24	0	0	0	0,0%	10	41,7%	0	0,0%	1	4,17%
	Para-wielrennen Baan sprint (G-wielrennen)	4	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%

Jaarverslag NADO Vlaanderen – werkingsjaar 2024

Sport	Discipline	Totaal	Urine IC Test	Urine OOC Test	Bloed IC Test	Bloed OOC Test	Bloed Paspoort IC Test	Bloed Paspoort OOC Test	DBS IC Test	DBS OOC Test	ERA IC Test	ERA IC %	ERA OOC Test	ERA OOC %	GHRFs IC Test	GHRFs IC %	GHRFs OOC Test	GHRFs OOC %
	Weg	438	210	114	0	0	1	113	0	0	120	57,1%	69	60,5%	22	10,5%	8	7,02%
	Piste	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	25,00%
	Piste / uithouding	41	27	7	0	0	0	7	0	0	12	44,4%	2	28,6%	3	11,1%	0	0,00%
	Piste / sprint	12	6	6	0	0	0	0	0	0	1	16,7%	1	16,7%	1	16,7%	1	16,67%
	Paardensport	7	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%
	Dressuur	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%
	Eventing	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%
	Para-paardensport (G-sport)	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%
	Hockey (veldhockey)	12	12	0	0	0	0	0	0	0	1	8,3%	0	0,0%	1	8,3%	0	0,00%
	Voetbal	268	64	204	0	0	0	0	0	0	6	9,4%	19	9,3%	6	9,4%	19	9,31%
	Veldvoetbal	252	48	204	0	0	0	0	0	0	5	10,4%	19	9,3%	5	10,4%	19	9,31%
	Futsal	16	16	0	0	0	0	0	0	0	1	6,3%	0	0,0%	1	6,3%	0	0,00%
	Golf	13	12	1	0	0	0	0	0	0	1	8,3%	0	0,0%	1	8,3%	0	0,00%
	Gymnastiek	22	15	7	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	1	14,3%	1	6,7%	1	14,29%
	Handbal	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%
	Judo	18	12	6	0	0	0	0	0	0	1	8,3%	1	16,7%	1	8,3%	0	0,00%
	Kickboxing	18	18	0	0	0	0	0	0	0	3	16,7%	0	0,0%	2	11,1%	0	0,00%
	Moderne vijfkamp	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%
	Motorracen (motocross)	6	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%
	Muaythai	6	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%
	Para-atletiek (G-sport)	10	6	4	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%
	Para-zwemmen (G-sport)	6	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	1	16,7%	0	0,0%	0	0,00%
	Powerlifting	15	12	3	0	0	0	0	0	0	3	25,0%	0	0,0%	4	33,3%	1	33,33%
	Roeien	24	12	6	0	0	0	6	0	0	4	33,3%	2	33,3%	0	0,0%	1	16,67%
	Zeilen	8	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%
	Tafeltennis	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%
	Para-tafeltennis (G-sport)	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%

Jaarverslag NADO Vlaanderen – werkingsjaar 2024

Sport	Discipline	Totaal	Urine IC Test	Urine OOC Test	Bloed IC Test	Bloed OOC Test	Bloed Paspoort IC Test	Bloed Paspoort OOC Test	DBS IC Test	DBS OOC Test	ERA IC Test	ERA IC %	ERA OOC Test	ERA OOC %	GHRFs IC Test	GHRFs IC %	GHRFs OOC Test	GHRFs OOC %
	Tafeltennis	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,00%
	Tennis	33	24	9	0	0	0	0	0	0	4	16,7%	1	11,1%	2	8,3%	0	0,00%
	Triatlon	70	44	13	0	0	0	13	0	0	23	52,3%	8	61,5%	4	9,1%	1	7,69%
	Duathlon	12	12	0	0	0	0	0	0	0	8	66,7%	0	0,0%	2	16,7%	0	0,00%
	Triatlon	58	32	13	0	0	0	13	0	0	15	46,9%	8	61,5%	2	6,3%	1	7,69%
	Volleybal	16	16	0	0	0	0	0	0	0	1	6,3%	0	0,0%	1	6,3%	0	0,00%
	Gewichtheffen	22	16	6	0	0	0	0	0	0	1	6,3%	0	0,0%	2	12,5%	2	33,33%

IC = binnen wedstrijdverband

OOC = buiten wedstrijdverband

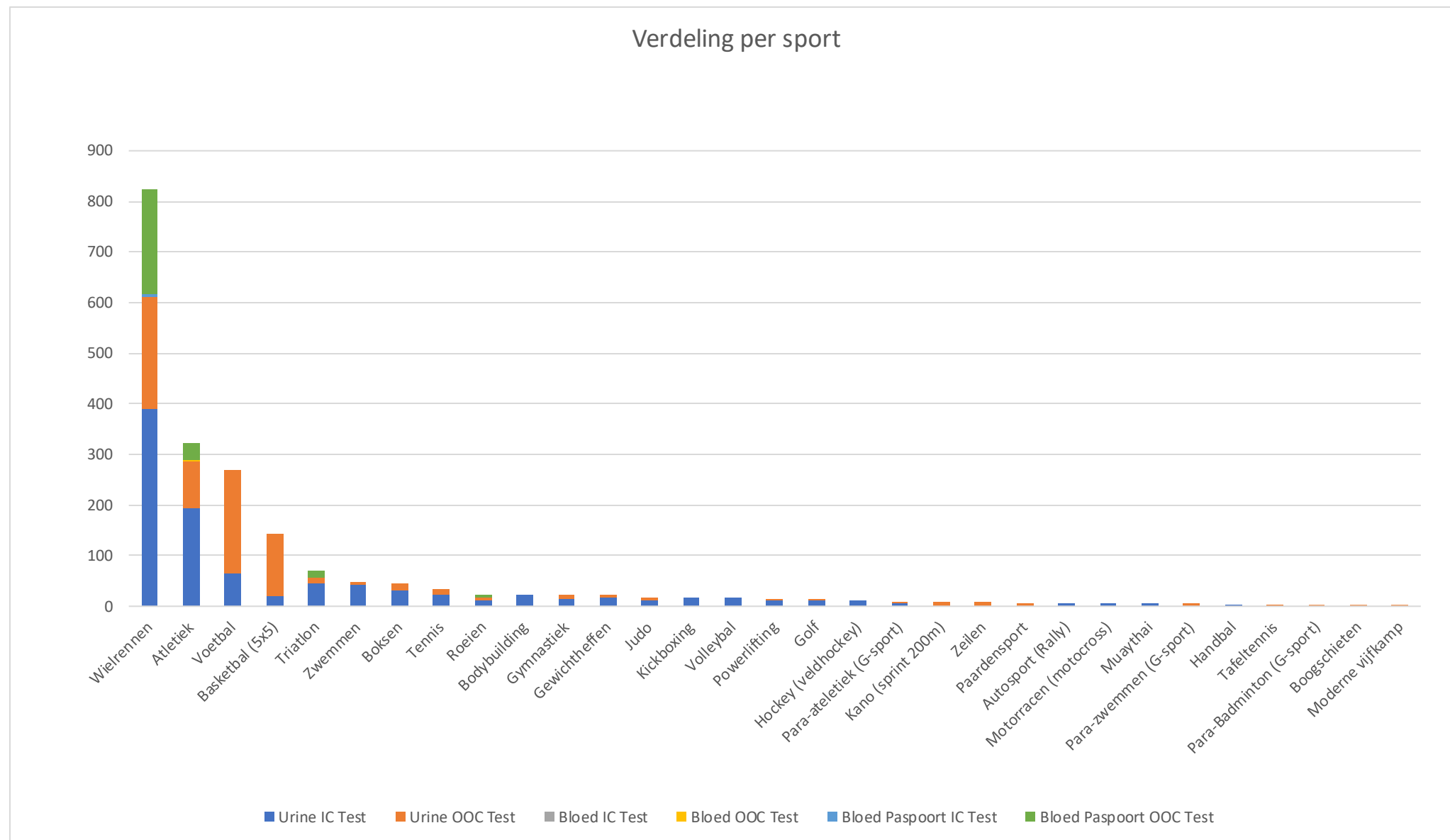
Bloed = bloedafname / serummonster buiten biologisch paspoort

Bloedpaspoort = de hematologische module van het biologisch paspoort

DBS = dried blood spot monster

ERA = analyse op erythropoiesis receptor agonisten, zoals EPO, CERA, ...

6.4 TABEL 4 - Gecontroleerde sporten 2024

6.5 TABEL 5 - Gecontroleerde Disciplines 2024

